

Wakita ya t̀̀bikioru ana ndam Hebri ni Ere ye ti m̀̀d̀mki ka wakita ya t̀̀bikioru ana ndam Hebri ni

Maslaᅇa ya ti à̀̀b̀̀ki wakita hini ni à̀̀d̀̀fay slimi gayanᅇ ndo. Mis ndahanᅇ t̀̀d̀̀m bi Pol, ay à̀̀b̀̀ki ma akada ga Pol ya à̀̀b̀̀ki ni ndo. Ku tamal nahkay nᅇᅇgu ni nday ya ti à̀̀sl̀̀rikaboru wakita ana tay ni t̀̀s̀̀era nanᅇ a (13.18), nanᅇ day à̀̀s̀̀era Timote bay ya ti t̀̀grakabu t̀̀w̃i akaba Pol na (13.23).

Wakita hini à̀̀nj̀̀ki akada wakita ya t̀̀sl̀̀rikaboru ana mis ni do : anj̀̀ki ti akada ga zlam ya t̀̀cahi ana mis ni. Si gwar ka mandav gani day kwa ti m̀̀di ah̀̀r ana pakama ya t̀̀b̀̀ki akada ga wakita ya t̀̀sl̀̀rikaboru ana mis ni (13). Bi t̀̀cahi zlam ana mis, m̀̀k t̀̀b̀̀ki ka wakita ga m̀̀sl̀̀rikaborani ana mis ndahanᅇ.

T̀̀sl̀̀rikaboru ti ana ndam Hebri ndahanᅇ, ndam Zude ya t̀̀g̀̀skabá Yezu a ni. Tawayay t̀̀d̀̀fiki ana tay Yezu ti g̀̀d̀̀akani à̀̀tam m̀̀sl̀̀r ge Melefit (1), à̀̀tam M̀̀wiz (3 ; 4.1-13), à̀̀tam ndam manjalabakabu mis akaba Melefit ni d̀̀k (4.14-16 ; 5 ; 6 ; 7). Yezu day à̀̀ngalabakabá leli akaba Melefit a, ay t̀̀w̃i gayanᅇ ya à̀̀gray ni à̀̀tam t̀̀w̃i ga nday ndahanᅇ ni simiteni : nday ti ah̀̀r à̀̀d̀̀m t̀̀h̀̀ᅇᅇri eri k̀̀lavad, ay Yezu ti à̀̀gray sak b̀̀lanᅇ, èslia h̀̀ya (8 ; 9 ; 10). Ka sarta ya ti t̀̀b̀̀ki wakita hini ni ti ndam manjalabakabu mis akaba Melefit ni t̀̀bu tisl̃ᅇi zlam ana Melefit a Zeruzalem, t̀̀mbr̀̀ᅇᅇ ndo (10.11) ; t̀̀mbr̀̀ᅇᅇ ti ka ya

ti ndam Rom tèmbedkaba ahay gəḍakani ge Melefit a, ke vi 70 ga sarta geli ni.

Gwar ka mandav ga wakita gayaṅ ni maslaṅa ya àbàki ni àvi njəḍa ana mis, àhi ana tay ku tamal təcakay daliya nəṅgu ni təmbrəṅ məfəki ahar gatay ka Yezu ba. Àzay mazavu ga ndam ge Melefit ya təcəmki ma a Wakita ge Melefit ya ahaslani ni bu ni, àḍəm təmbrəṅ məfəki ahàr gatay ke Melefit ndo (11) ; àḍəm ge Melefit ya atraḅ ndam gayaṅ ni àḍafaki awayay tay (12.1-12). Ay sak kay a huḍ ga wakita gayaṅ ni bu maslaṅa gani àziaba azay slimi ana mis a, àhi ana tay si tici lala, tğgəskabu ma ge Melefit kwa ; do ni ti bi atəṅgət sulum ge Melefit ya awayay agri ana tay ni do (2.1-4 ; 3.7-19 ; 5.11-6.12 ; 10.19-39).

Ahàr àḍəm məfəki ahàr ka Yezu, məmbrəṅ zlam ndahaṅ ḍek. Adaba Yezu ti àtam zlam ndahaṅ ḍek : maslaṅa ya èpia Yezu a ni ti, èpia Melefit a àndava (1.1-4).

Wur ge Melefit ti naṅ gəḍakani

¹ Ahaslani ti Melefit àhia ma ana ata bəṅ geli a sak kay, təhəṅgri ma gani ana mis ti ndam mahəṅgaray *pakama gayaṅ ni. Təhəṅgri ma ana tay ti àna divi gərgəri kay.

² Ay nihi ka sarta ga mandav ga məlaṅ ti Melefit àhia ma ana leli a, àhəṅgri ana leli ti Wur gayaṅ. Ka ya ti Melefit àgraya zlam a ḍek ni ti, àgraya ti àna njəḍa ga Wur gayaṅ ni. Melefit àfiyu naṅ a bay vu, nahkay aməgur zlam ḍek daya.

³ Melefit ti naṅ gəḍakani dal-dal, asladay məlaṅ akada ga fat ni : tamal kípia Wur gayaṅ na ti kípia

maslaḏani ge Melefit na ; ere ye ti Melefit naŋ àbu àna naŋ ni dek ti Wur ni day naŋ àbu àna naŋ. Pakama ga Wur ya àḏəm ni dek ti àna njəḏa dal-dal, akay məlan dek àna njəḏa gani nani akada ge medikedik ya akay ahay ni. Àslamali divi ana Melefit ga məmbərfəŋa zlam magudarani ge mis a dek. Àra àslamala ti òru ànjəhad a huḏ melefit bu kà ahar ga ḏaf ge Melefit Bay ya agur zlam dek ni, a məlan ga gəḏakani bu.

Wur ge Melefit ti naŋ gəḏakani àtam məslər ge Melefit

⁴ Melefit àzalay naŋ Wur gayaŋ ni ti, àwayay àḏəfiki ana leli Wur gayaŋ ni gəḏakani dal-dal, àtam *məslər ge Melefit ni. Wur ga bay ti naŋ gəḏakani àtam məslər gayaŋ do waw ?

⁵ Melefit àhi ana Wur gayaŋ nahkay hi :
« Nak ti wur goro, kani ti nawayay ti mis tāsər nu buk.* »

Ma gani nani ti Melefit àhi ana way e kidiŋ ga *məslər gayaŋ ni bu nahkay way ? Àbi ! Àḏəm keti :
« Kama kama ti mis atəsər nu bəŋani, naŋ day wur goro.† »

Ma gani nani ti àḏəmki ka məslər gayaŋ weley ?
Àbi !

⁶ Nahkay day, ka ya ti Melefit àslərbīyu Wur gayaŋ bəlan bəlanani ni a duniya vu nahəma, àḏəm :
« Məslər goro dek tábəhadī mirdim, meleher ndiḃa ndiḃa ana had.‡ »

* **1:5** Limis 2.7. † **1:5** 2 Semiyel 7.14. ‡ **1:6** Limis 97.7 ; Mimbiki 32.43.

⁷ Àki ka məslər ge Melefit ni ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Məslər ge Melefit ti ndam məgri təwi ;
aslrər tay, takoru akada ga aməf ya akəzlay ni,
ahkay do ni akada ga arəf ga aku ni. § »

⁸ Ay àki ka Wur gayan ni ti àbu məbəkiani nahkay hi :

« Nak ti Melefit ; kigia Bay ga kaŋgay-kaŋgayana.
Nak kəbu manjəhadani e kərsi gayak bu ; kəgur
məlanj ge jiri gani.

⁹ Kawayay magray jiri dal-dal ; magudar zlam ti kawayay do simiteni.

Nahkay ti Melefit, Bay Melefit gayak, àhəndakuka
amal a
ga madafakiani àdaba kur e kidinj ge mis ndahan
ba,
awayay ti kəmərvu dal-dal.* »

¹⁰ Àbu məbəkiani keti :
« Nak ti Bay gədakani, ka mənəkəni ga zlam dek ti
kəgraya had a ;
kəgraya hud melefit àna ahar gayak a daya.

¹¹ Zlam gani nday nani etiji, ay nak ti akələbu ga kaŋgay-kaŋgayani.

Zlam nday nani ti atagədavu akada ga azana midigweni ni.

¹² Ekelepekabu tay akada ya telepekabu azana ya àgray təwi va do ni,

adaba etigi midigweni akada ga azana ni.

Ay nak ti akambatvu do ; akələbu ga kaŋgay-kaŋgayani. † »

¹³ Melefit àhi keti :

§ 1:7 Limis 104.4. * 1:9 Limis 45.7-8. † 1:12 Limis 102.26-28.

« Njəhadə gwar kà ahar ga dəf goro a, a məlanə ga gəđakani ba.

Ndam ezir gayak ti anabəhadə tay kè meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcəlki ka tay.‡ »

Ma gani nani ti Melefit àhi ana way e kidinə ga məslər gayanə ni bu nahkay way ? Àbi !

¹⁴ Məslər ge Melefit ti nday dek məsuf ya təgri təwi ana Melefit ni do waw ? Aslər tay ga məjənaki ndam ya ti àdəm awayay mahəngay tay ni do waw ?

2

Ere ye ti Yezu àhi ana leli ni ti ahàr àdəm màmbrənj ba

¹ Nahkay zla nahəma, ahàr àdəm mājəlaki ahàr lala àki ka pakama ya təhi ana leli ni, mājəlaki ahàr mātama ya ahaslani na. Tamal mājəlaki ahàr nahkay do ni ti emijikia ke divi a.

² Məsəra pakama ge Melefit ya məslər gayanə təhəngri ana Məwiz ni ti ma gani àdəs, ma masakani do. * Ku way way do àgəskabu ma gani ndo, èciiki ma ana Melefit ndo ni ti Melefit àtraḅ nanə ge jiri do waw ?

³ Ay leli ti təhia pakama mədəsana ana leli a àtama nahanə na. A pakama gani nani bu ni ti məsər ahəmamam Melefit ahəngay leli ni. Nahkay tamal məgəskabu pakama nani do ni ti Melefit amatraḅ

‡ **1:13** Limis 110.1. * **2:2** Ndam Zəde tədəm pakama ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti məslər ge Melefit təhəngri. Ay mēdi ahàr ana pakama gani a Wakita ge Melefit bu do.

leli dal-dal do waw ? Adaba pakama gani nani ti àhi ana mis enjenjeni ti Bay geli ; ndam *asak gayaŋ tìcia ma gana, mæk t̀həŋgri ana leli ti m̀ici lala.

⁴ Melefit day àdafaki ma gani nani ma ge jiri ti àna zlam magray ejep gərgəri kay ya àgray ni. *Məsuf Njəlatani day àvi njəda ga magray təwi gərgərani ana mis ndahaŋ, àvay ti ka mawayay gayaŋ : nani day àdafaki pakama ge Melefit ti ma ge jiri.

Wur ge Melefit ti wur ga mən geli

⁵ Leli mazlapaki ka məlaŋ məwəni ya Melefit amagraya ni, ay Melefit àfəkad ti way ga məgur məlaŋ gani nani way ? Àfəkad ti məslər gayaŋ aw ? Aha ! Àfəkad ti mis hihirikeni.

⁶ Məsər ti adaba a Wakita ge Melefit bu ka məlaŋ nahaŋ t̀dəm nahkay hi :

« Bay Melefit goro, mis hihirikeni ti naŋ way ti kajalaki ahàr di way ?

Naŋ way ti kəfi ahàr kwa dəni way ?

⁷ Kəfiyu naŋ a məlaŋ ya ti èsli ga məslər gayak do ni ga balani ;

kàgra ti m̀igi bay, t̀azləbay naŋ, t̀həŋgrioru ahàr a had ;

⁸ kəfiyu naŋ a bay vu ga məgur zlam dek.† »

Melefit àra àfiya naŋ a bay va ga məgur zlam a dek ni ti, ere ye ti naŋ àgur do ni ti àbi. Ay nihi ti naŋ àbu agur zlam dek ti leli məsəraba faŋ do.

⁹ Ay məsər ti Yezu, naŋ ya ti Melefit àfiyu naŋ a məlaŋ ya ti èsli ga məslər gayaŋ do ni ga balani ni. Melefit àgra ti m̀igi bay, t̀azləbay naŋ, t̀həŋgrioru

† 2:8 Limis 8.5-7.

ahàr a had ti azuhva gayan ya ti àcakay daliya, àmæt ni. Àmæt ti a kèla ge mis vu dek ; Melefit àna sulum gayan àwayay nahkay.

¹⁰ Melefit ti àgraya zlam a dek àna ahar gayan a ; àgriaya zlam na dek ti ana ahàr gayan a. Awayay ahəliyu mis kay a məlan masladani gayan vu ti tigi bəza gayan. Bay ya ti àvi divi ana tay ti Melefit mähəngay tay ni ti Yezu, nahkay àgəski ti Melefit àgray ti Yezu mēndeverin təwi gayan lala àna daliya gayan ya àcakay ni.

¹¹ Nahkay ti Yezu agray ti mis ni tigi ndam *njəlatani ge Melefit. Bay ya agray təwi gani ni akaba nday ya agri ana tay ni ti nday dek bəlanani, Bəñ gatay bəlan. Ègia nahkay ti azalay tay bəza ga mənani, àsi mimili do simiteni.

¹² Àhi ana Melefit :
« Anəfəfiki kur ana bəza ga mmawa ;
anazləbay kur e kidin ge mis macakalavani bu.‡ »

¹³ Àdəm :
« Nu ti anəfəki ahàr ke Melefit.§ »
Àdəm keti :

« Nu hi, leli akaba bəza ge Melefit ya àbu tay ni.* »

¹⁴ Bəza ge Melefit ya àbi ana Yezu ni ti nday dek mis hihirikeni ; nahkay ti Yezu day ègia mis hihirikena. Ègi mis hihirikeni ti, ti məmæt ; àmæt ti ga mazafəña njəda kə *Seteni a, adaba mis təmæt ti azuhva təwi ge Seteni.

¹⁵ Mis təbu tagrafəña anğwaz kà məmətana, tagray anğwaz kəlavad akada ge evidi ya ti agrafəña anğwaz kà bay gayan a kəlavad ni. Ay Yezu ti

‡ 2:12 Limis 22.23. § 2:13 Izayi 8.17. * 2:13 Izayi 8.18.

àhələba tay e evidi gani ba, ti tàgrafəŋa aŋgwaz kà məmətana day-day va ba.

¹⁶ Yezu àra ti ga məjənaki *məslər ge Melefit aw ? Aha, àra ti ga məjənaki tay do. Àra ti ga məjənaki bəza huđ ga Abraham.

¹⁷ Nahkay ti ahàr àdəm Yezu mîgi bəlaŋani akaba bəza ga mənani, mîgi akada gatay ni a zlam bu dek, adaba awayay ti mîgi bay gəđakani ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ; mis təbu təsi cicihi, agray ere ye ti Melefit awayay ni dek daya. Nahkay ti àcaka daliya a kəla ge mis va, ti Melefit māmberfəŋa zlam magudarani gatay ni kà tay a ; ègi akada tàgudar zlam day-day ndo.

¹⁸ Naŋ ti ka ya ti təgri daliya ni ti èjikia ke divi a ndo. Nahkay ti esliki məjənaki ndam ya ti təbu təkay daliya ni, ti tìjikia ke divi a ba.

3

Yezu ti gəđakani àtam Məwiz

¹ Bəza ga mmawa, Melefit àzala kəli a dek ge migi ndam gayan njəlatana. Nahkay jalumki ahàr ka Yezu. Naŋ ti Bay ya ti Melefit àslərbiyu ana leli, naŋ zal asak gayan, naŋ bay gəđakani ya aŋgalabakabu leli akaba Melefit ni. Leli məfəki ahàr, məhi ana mis vay-vay naŋ Bay geli.

² Melefit àra àslərbiya Yezu ga magray təwi gani nana ti, Yezu nakəŋ agray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Agray ti akada ge Məwiz ya agray təwi lala e kidiŋ ga ndam ge Melefit bu dek ni.

³ Ndam ge Melefit ya Məwiz agray təwi e kidiŋ gatay bu ni ti nday akada ahay ge Melefit ; Məwiz day naŋ àkibu. Àləm ahay nani ti Yezu. Nahkay

Yezu ti nanj gəɖakani àtam Məwiz, adaba ahay ti mis təzləbay koksah ; tazləbay ti bay ya àləm ahay ni sawan.

⁴ Ahay weley weley do dek ti mis àləm ; ahay ya mis àləm do ni ti àbu aw ? Ay Bay ya ti àləm zlam dek ni ti Melefit.

⁵ Məwiz ti bay məgri təwi ana Melefit e kidin ga ndam ge Melefit bu, àgray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Təwi gayan ni ti ga magrakia sedi a ka zlam ya ti Melefit amara mədəm na.

⁶ Yezu *Krist day àgray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Ay Krist gani ti nanj Wur ga Bay ahay ni, agur ndam ga huɖ ahay ni dek. Ndam ga huɖ ahay gayan ni ti leli. Ay ahàr àdəm məfəki ahàr lala, məmbrəŋ ba ; ahàr àdəm məsər ere ye ti àdəm aməgri ana leli ni ti amagray eɖeɖin. Tamal məgray nahkay do ni ti leli ndam ga huɖ ahay gayan do.

Ahàr àdəm məfəki ahàr ka Yezu lala

⁷ Nahkay zla nahəma, ahàr àdəm məbumi slimi ana pakama ga *Məsuf Njəlatani ya àdəm ni. Àdəm ti nahkay hi :

« Kani tamal kicuma dənɔu ge Melefit a ti,

⁸ bumi slimi lala.

Ahàr gekəli ègi baŋ-baŋ akadā ga ata bəŋ gekəli ni ba :

ahaslani nday ti təgəsiki ma ana Melefit ndo ;

ka sarta gani nani ti təhəlfəŋa eya kə Melefit a huɖ gili ba.

⁹ Nahkay Melefit àdəm : “Ata bəŋ gekəli təhəlfua eya a, təhəŋgalafua ma ;

ku tamal tipia ere ye ti nəgri ana tay na

¹⁰ vi kru kru faɖ nəŋɔu ni təgray nahkay.

Eslini nàzumkia bəruv ka ndam nday nana ;
 nədəm : Mis nday nani ti kəlavaf majalay ahàr
 gatay ni magədavani ;
 təsər divi goro do simiteni.

¹¹ Nəzumkia bəruv ka tay a, nahkay ti nambada,
 nədəm : Enipi tay, atəhuriyu a mələŋ məpəsabana
 goro ni vu day zla aw !” * »

¹² Nahkay ti bumvu slimi, bəza ga mmawa ;
 ku way way do e kidin gekəli bu əjalay ahàr
 magədavani ba. Nday ya ti majalay ahàr gatay
 magədavani ni ti ticiiki ma ana Melefit do, təmbrəŋ
 divi gayan ; lekələm ti àgravu e kidin gekəli bu
 nahkay ba ! Kəsəruma, Melefit ti naŋ Bay ga sifa !

¹³ « Kani » gani nani ti tədəm kəlavaf do waw ?
 Nahkay grum ere ye ti təhi ana leli « Grum kani »
 ni kəlavaf : kəlavaf ku way way do e kidin gekəli
 bu məvi njadə ana maslaŋa nahan, do ni ti zlam ya
 ti egi eri ana kəli ni amagosay kəli, aməbiyu kəli
 a zlam magudarani vu mək ahàr gekəli emigi baŋ-
 baŋ.

¹⁴ Leli dek ti ndam ge *Krist. Ay ahàr àdəm
 mənəhad akadə ya ka mənəki ka məfəki ahàr
 geli ka naŋ ni, məmbrəŋum majalay ahàr geli su-
 lumani ni ba, do ni ti leli ndam gayan do.

¹⁵ Məsəra əbu məbəkiani ti nahkay hi :
 « Kani tamal kicəma dəŋgu ge Melefit a ti,
 bumi slimi lala.
 Ahàr gekəli ègi baŋ-baŋ akadə ga ata bəŋ gekəli ni
 ba :
 ahaslani nday ti təgəsiki ma ana Melefit ndo.† »

* **3:11** Limis 95.7-11. † **3:15** Limis 95.7-8.

¹⁶ Nday ya ti tìcia ma ge Melefit a, ay tэгәsiki do ni ti ndamam ? Tэгәsiki ma do ni ti nday ya ti tàdəbay Məwiz, tàhəraya ka hađ Ezip akaba Məwiz a ni dek do waw ?

¹⁷ Nday ya ti Melefit àzumki bəruv ka tay vi kru kru fađ ni ti ndamam ? Àzumki bəruv ti ka nday ya ti tàgudar zlam, təmət kwanja a huđ gili bu ni do waw ?

¹⁸ Melefit àmbaday, àdəm atəhuriyu a məlanj məpəsabana gayan ni vu day-day do ni àdəmki ti ka ndamam ? Àdəmki ti ka nday ya ti tэгәsiki ma ndo ni do waw ?

¹⁹ Nahkay məsəra tìsliki məhuriyani a məlanj məpəsabana ni vu ndo ni ti adaba təfəki ahər ke Melefit ndo, təmbrənja divi gayan na palam.

4

¹ Nahkay ti məbumvu slimi lala. Melefit àdəm misliki məhuriyani a məlanj məpəsabana gayan ni ba kekileja, ay məbumvu slimi : ahər àdəm ku way way do e kidinj gekəli bu məhuriyu, ti maslanja àgəjəni ba.

² Leli ti təhia *Ma Məweni Sulumana ana leli a ; ana ata bəj geli ahaslani day təhia ana tay a, ay ma ya təhi ana tay ni ti àjənaki tay ndo, adaba tэгәskabu ndo, təfəki ahər ke Melefit ndo.

³ Ay ndam ya ti təbu təhuriyu a məlanj məpəsabana ni vu ni ti, leli ndam məfəki ahər ka Yezu ni. Àki ka ata bəj geli ni ti ni Melefit àdəm ahkado :

« Nəzumkia bəruv ka tay a, nahkay ti nàmbada,

nədəm : “Enipi tay, atəhuriyu a mələŋ məpəsabana goro ni vu day zla aw !” * »

Ay məsəra mələŋ məpəsabana ti əbu, adaba kwa ka sarta ya Melefit àgraya duniya ni ti èndeveriŋa təwi gayan a dek.

⁴ A mələŋ nahan a Wakita ge Melefit ni bu tədəmkia ma ka vad ya adəskəla na, tədəm nahkay hi : « Melefit àra èndeveriŋa təwi gayan a dek ni ti a vad adəskəla gani àpəsaba.† »

⁵ Məsəra əbu məbəkiani ka mələŋ nahan keti, Melefit àdəm nahkay hi : « Enipia tay a, atəhuriyu a mələŋ məpəsabana goro ni vu day zla aw !‡ »

⁶ Nahkay nday ya ti Melefit àhi Ma Məweni Sulumani gani ana tay enji ni ti təhuriyu a mələŋ məpəsabana gayan ni vu ndo, adaba təgəskabu ma gani ndo. Ègia nahkay ti məsəra mis ndahan tislili məhuriyani tata.

⁷ Nahkay ti Melefit adaba vad nahan a, vad gani ti kani. Məsəra nahkay ti adaba sarta nahan əbu ti Devit àdəm nahkay hi :

« Kani tamal kicəma dəŋgu ge Melefit a ti, bumi slimi lala ;

ahàr gekəli ègi 6aŋ-6aŋ ba.§ »

⁸ Tamal mələŋ ya ti ata bəŋ geli təhuriyu akaba Zezəwi ni mələŋ məpəsabana edədiŋena ti, akal Melefit àdəmki ma ka vad nahan keti do.

⁹ Nahkay ti mələŋ məpəsabana nahan əbu ; mələŋ gani nani ti akada ga vad *məpəsabana ni ; mələŋ məpəsabana gani nani ti ga ndam ge Melefit.

* 4:3 Limis 95.11. † 4:4 Mənjəkiani 2.2. ‡ 4:5 Limis 95.11.

§ 4:7 Limis 95.7-8.

¹⁰ Maslaṅa ya ahuriyu a mēlaṅ mēpēsabana ge Melefit ni vu ni ti èndeveriṅa tēwi gayan a dek, apēsaba akada ge Melefit ya èndeveriṅ tēwi gayan dek apēsaba ni.

¹¹ Nahkay ti ahàr àdēm mâzum njēda geli dek ga mēhuriyani a mēlaṅ mēpēsabana ni vu ; ku way way do e kidīṅ geli bu èjikia ke divi a akada gatay ya tægāsiki ma ana Melefit ndo ni ba.

¹² Pakama ge Melefit ti agray tēwi àna njēda kay. Adafaki majalay ahàr maṅgahani ge mis akaba zlam ya tàcalfəṅ do ni. Àzum àtam maslalam ya ma gani cūeni mēzumani ni ; edekaba zlam ya a hud ge mis bu na akada ga maslalam ya tatəhad mis àna naṅ, ekelkaba avana akaba mēlaṅ majakwak-abani ga vu a ni.

¹³ Ere ye ti maṅgahani, Melefit èpi do ni ti àbi ; zlam ya ti Melefit àgraya ni dek ti Melefit èpi, àsəra daya. Ere ye ti màgray ni dek ti màgray kamam ti aməhi ana Melefit.

Krist ti Bay ya ti aṅgalabakabu leli akaba Melefit ededīṅ ededīṅeni ni

¹⁴ Leli mēbu àna bay gəḍakani ya aṅgalabakabu leli akaba Melefit ni, naṅ ti àcəloya afa ge Melefit a hud melefit va : bay gani nani ti Yezu Wur ge Melefit. Ègia nahkay ti ahàr àdēm mēfəki ahàr lala, mēhi ana mis vay-vay naṅ Bay geli, mēmbrəṅ ba.

¹⁵ Bay geli gəḍakani ya aṅgalabakabu leli akaba Melefit ni ti àsəra lala ahəmamam njēda geli àhəca ni, adaba naṅ day àcaka daliya a zlam ba dek akada geli na, ay ku tamal àcaka daliya nəṅgu ni àgudar zlam ndo simiteni.

¹⁶ Nahkay zla nahəma mahəɖakfəŋiyu kè Melefit, màgrafəŋa aŋgwaz a ba aɖaba naŋ ti agri sulum gayan ana leli kəlavad. Məsəra aməsi cicihi, aməgri sulum ana leli, aməjənaki leli ka ya ti macakay daliya ni.

5

Krist àsəra leli ndam gedebi

¹ Gəɖákani ya *taŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ɖek ti Melefit adaba tay e kiɖiŋ ge mis ba, abiyu tay ga maŋgalabakabu mis akaba naŋ àna məvi sədaga akaba misliŋi zlam azuhva zlam magudarani ge mis ni.

² Nahkay bay gəɖákani ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni lu ti àsəra majalay ahàr ga nday ya ti təsər zlam do ahkay do ni tijikia ke divi a ni, aɖaba naŋ day njəɖa gayan àhəca a zlam ba ɖek.

³ Njəɖa gayan àhəca ti, ahàr àɖəm esliŋi zlam ana Melefit azuhva zlam magudarani gayan gayanani day, èsliŋi zlam azuhva zlam magudarani ge mis ndahan ciliŋ do.

⁴ Maslaŋa ya ti azay ahàr gayan ti mīgi gəɖákani ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ti àbi ; afiyu mis a məlan gani nani gəɖákani ni vu ti si Melefit kwa. Agray ti akada gayan ya àfiyu *Aron ahaslani ni.

⁵ Nahkay day *Krist àzay ahàr gayan ge mīgi gəɖákani ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit ndo. Afiyu naŋ a məlan gani nani gəɖákani ni vu ni ti Melefit. Àhi :

« Nak ti wur goro, kani ti nawayay ti mis têsær nu buk.* »

⁶ A Wakita ge Melefit bu ka mələŋ nahaŋ mədi ahàr ana pakama ge Melefit ya àhi ni keti . Pakama gani nihi :

« Nak ti bay maŋgalabakabu leli akaba mis ga kaŋgay-kaŋgayani akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.† »

⁷ Ka ya ti Krist naŋ àbu a duniya bu ni ti àhəŋgala Melefit a dal-dal, àzlaha kay, ètəwia, adaba àsəra Melefit ti esliki mahəŋgaraba naŋ e kisim ba. Àra àhəŋgala Melefit a nahkay ti Melefit àgri ere ye ti àhəŋgalafəŋa ni, adaba àgəskabá ere ye ti Melefit awayay na dek.

⁸ Krist ti Wur ge Melefit, ay ku tamal nahkay nəŋgu ni àcaha məgəsiki ma ana Melefit àna daliya gayaŋ ya àcaka na.

⁹ Melefit àgray ti Krist èndeveriŋaba təwi gayaŋ a lala. Krist àra èndeveriŋaba ni ti naŋ àbu àna njeđa ga mahəŋgay nday ya ti təgəsiki ma ni dek ; avi *sifa ya àndav day-day do ni ana tay.

¹⁰ Nahkay ti Melefit àdəm Krist ti bay gəđakani ya aŋgalabakabu naŋ akaba mis ni akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.

Məsərumsivu zlam àki ka məfəki ahàr geli ke Krist ni

¹¹ Àki ka pakama hini ti mawayay mazlapaki dal-dal, ay ma gani zləzlada ga madafabana, adaba lekulum ti kicəm zlam weceweci do.

¹² Kəpəsumva a macahay zlam ba, giri-giri ti akal kacahumi zlam ana mis ndahaŋ, ay kekileŋa

* 5:5 Limis 2.7. † 5:6 Limis 110.4.

kìslámki do. Ahàr àdám tâcahi pakama ge Melefit ya tâcahi ana mis enji ni ana kùli keti sawaṅ ti ahámamam ! Kàsèrum zlam weceweci do ni ti, lekùlum akada bəza cìb-cìbeni, kawayum si tâvi ðuwa ana kùli kwa, kìslámki məzum ðaf koksah ti ahámamam !

¹³ Maslaṅa ya ti esi ðuwa ni ti wur ndondu : maslaṅa gani nani ti àsərkaba pakama àki ke jiri ge Melefit a koksah.

¹⁴ Ay mis gəðakani ti ni èsi ðuwa va do, azum ðaf tata. Maslaṅa gani nani ti asərkaba zlam sulumana akaba zlam magədavana lala, adaba àsərva àna naṅ a.

6

¹ Ègia nahkay ti ahàr àdám macahakivu zlam, makoru kama kama akada ge mis gəðákani ni. Ahàr àdám məmbrəṅum məhəṅgri zuh ana zlam ya tâcahi ana mis àki ke *Krist enji ni. Zlam nday hini ti akada asak ga ahay ya tafəkad ni ; məkəkad nahaṅ va ba. Zlam ya tâcahi ana mis enji ni ti nday hi : pakama àki ka məmbrəṅ tawi magədavani, adaba azoru mis e kisim vu ; pakama àki ka məkəki ahàr ke Melefit ;

² pakama àki ke divi gərgəri ga *məbaray mis ; pakama àki ka məkəki *ahar ke mis ; pakama àki ka maṅgabana e kisim ba ; pakama àki ka seriya ge Melefit ya amagrafəṅa kè mis a, amagrafəṅa nahaṅ kà tay a va do ni.

³ Tamal Melefit avi divi gani ana leli ti aməmbrəṅ məhəṅgri zuh ana pakama nday nani eðeðiṅ.

⁴ Aməmbərəŋ ti adaba tamal mis àsəra zlam nday nana mək èjikia ke divi a ti àŋgukiyu ke divi koksah. Maslaŋa gani nani àsəra jiri ge Melefit a lala, Melefit àgria sulum gayan a, *Məsuf Njəlatani àniviyu a məbərur bu,

⁵ àsəra pakama ge Melefit ti sulumani dal-dal, àsəra njəda ya tagray tawi àna naŋ ka məlan məweni ya Melefit amagraya na.

⁶ Maslaŋa gani àsəra zlam nday nana dek, kələŋ gani èjikia ke divi a ti èsliki məmbatkaba majalay ahər gayan a va do simiteni. Adaba maslaŋa ya ti àsəra zlam nday nana dek mək àgəskabu va do nahəma, *adarfəŋa Wur ge Melefit kà təndal a keti, àvia divi ana mis ndahan ge mindivi naŋ a.

⁷ Mazay mazavu gani : vədan nahan əbu, avər àtədkiaya dal-dal mək zlam àfətkiaya, àgra zlam a dal-dal àbəlafəŋ kà ndam ya təwəs vədan ni. Vədan gani nani ti Melefit aməməruru àna naŋ do waw ?

⁸ Ay tamal zlam ya ti àfətkiaya ni ti adak akaba civ-civ ciliŋ ti vədan ni àbəlaway do ; Melefit ara etik-wesl wudak, kələŋ gani atəji aku, had gani emigi viti, àgray zlam va do.

⁹ Ndam geli ni, mawayay kəli. Ku tamal mədəma ma nahkay nəŋgu ni, məsəra lekələm ti kəbum kədəbum divi sulumani, Melefit ahəŋgay kəli.

¹⁰ Melefit ti naŋ jireni ; àsəra tawi gekəli ya kəgrumi na. Kəjənumkia ndam gayan a, kəbum kəjənumki tay nihi daya : gekəli ya kəgrum nahkay ni ti adafaki kawayum Melefit.

¹¹ Nihi ti mawayay ku way way do e kidiŋ gekəli bu māzay njəda gayan dek, mōru kama kama. Məsəra Melefit awayay məgri sulum gayan ana leli

ga kanğay-kanğayani, nahkay mawayay ti ku way way do mâdêbay sulum gani nani, àmbrəŋ day-day ba.

¹² Mawayay ti kîgum masəfani ba ; ere ye ti mawayay ni ti kânjəhadum akada gatay ya ti təfəki ahàr ka Yezu lala, təmbrəŋ ndo ni. Nday gani ti Melefit naŋ àbu agri sulum ya àdəmbiya, àdəm aməgri ana ndam gayan ni ana tay.

Ere ye ti Melefit àdəm aməgri ana ndam gayan ni ti amagrav ededîŋ

¹³ Kəsəruma, ahaslani ti Melefit àhibiya ma ana Abraham a, àhi aməgri sulum. Ka ya ti àhi ma gani ni ti àmbada ; àmbaday ti àna ahàr gayan gayanani, adaba maslaŋa àbi gədəkani àtam naŋ bi.

¹⁴ Àmbada, àdəm : « Nəgruk sulum goro dal-dal, anagrav ti kâwuday dal-dal. Zlam gani nani ti amagravu ededîŋ.* »

¹⁵ Abraham àra ècia ma gana nahkay ti àgəskabá, ajəgay ere ye ti Melefit àhi aməgri ni, àmbrəŋ ndo. Abraham àra àgəskabá nahkay ti Melefit àgri ere ye ti àhi aməgri ni.

¹⁶ Ka ya ti mis ambaday ni ti, ambaday ti àna ere ye ti àtam naŋ àna gədəkani ni. Àra àmbada nahkay ti ku way way do agəskabu mbaday gayan ni, tàcalfəŋ kà ma gani va do.

¹⁷ Nahkay day Melefit awayay adəfiki ana ndam gayan ere ye ti àdəm aməgri ana tay ni dek ti aməgri ana tay ededîŋ ; awayay ti təsər lala aməmbatkaba majalay ahàr gayan a day-day do : nahkay ti àmbaday.

* **6:14** Mənjəkiani 22.16-17.

18 Melefit àdám amagray zlam, mæk àmbaday. Pakama nday nani cœeni ti avi njêda ana leli dal-dal, adaba Melefit ti àsakad malfada do simiteni. Pakama gani ára àvia njêda ana leli a ti, mambu makoru kama kama, adaba màmbrêja zlam ndahan a dek, mæsêra Melefit amægri ere ye ti àdám amægri ana leli ni ana leli.

19 Zlam gani nani ya mæsêra Melefit amægri ana leli ni ti ndin-ndin, avi njêda ana leli dal-dal. Makavu àna nan lala, acafêja leli ge mijikiana ke divi a. Zlam gani nani aziaba azana ga mahay ga melaŋ *njelatani ge Melefit na ana leli a, mæsêra leli amèhuriyu eslini. †

20 Àhuriyu a melaŋ gani nani vu ti Yezu ; àhuriyu enji geli, àhuriyu ti azuhva leli. Nan ti bay gèdakani ya aŋgalabakabu leli akaba Melefit ni ga kaŋgay-kaŋgayani, akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.

7

Melkisedek

1 Melkisedek gani nani ti nan bay Salem, nan bay *maŋgalabakabu mis akaba Melefit nan ya agavêla drin ni. Ka fat ya ti Abraham àslakabiya ke silik ya tàgray akaba bəbay ndahan, àtambiya tay

† 6:19 Ahalay ti bay ya ti àbêki wakita hini ni àzay mazavu ga zlam, àdám zlam ya ti mæsêra Melefit amægri ana leli ni ti ndin-ndin akada ga ara gèdakani, təwəlfəŋ ezewed, ma ge ezewed nahan ni təwəlfəŋ kà slalah ga yam, təfiyu a yam vu ga macafêja slalah ga yam na ga masləkana ni. Mənjay Təwi 27.29.

a àna njəda nahəma, Melkisedek nakəŋ àrəkioru, mək àgri *sulum ge Melefit. *

² A huđ ga zlam ya ti Abraham àhəlbiyu e silik ni bu ni dek ti Abraham àziaba zlam a bəlaŋ a kurani ba ana Melkisedek a. † Enjenjeni slimi Melkisedek awayay adəmvaba ti bay jireni ; kələŋ gani bay Salem ti ni awayay adəmvaba bay ya agray ti mis tənjuhədkabu àna sulumani ni.

³ Naŋ ti təsər bəŋani do, təsər mənani do, ata bəŋ ga bəŋani day mis təsər tay do. A Wakita ge Melefit bu ni ti tədəmki ma ka vad ge miwi naŋ ndo, ka vad ga məmət gayan day tədəmki ma ndo. Naŋ ti akada Wur ge Melefit, adaba aŋgalabakabu mis akaba Melefit ga kaŋgay-kaŋgayani akada ga Wur ge Melefit ni.

⁴ Jalumki ahər ke Melkisedek, naŋ ya ti Abraham àziaba zlam a bəlaŋ a kurani ba ni. Melkisedek ti naŋ gədəkani ! Abraham ti naŋ bəŋ ga ata bəŋ geli dek, ay àhəliaba ana Melkisedek ti zlam sulumani ya tətama zlam ndahaŋ a ni.

⁵ Ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit kani ti nday bəza huđ ge *Levi ; e Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni bu ni ti Melefit àdəm ndam *Izireyel ndahaŋ ni tēziaba zlam a bəlaŋ a kurani ba ana tay a. Nday ya ti təhəl zlam akaba nday ya ti tēziaba ni ti nday dek kà mən gatay, nday ndam Izireyel ; ku tamal nday dek bəza huđ ga Abraham nənğu ni təbu tagray nahkay.

⁶ Ay Melkisedek ti naŋ wur huđ ge Levi do ; ku

* **7:1** Salem ti slimi ge Zeruzalem ahaslani. Àna ma *Hebri ti slimi gani təzavu ata « Shalom. » « Shalom » ti awayay adəmvaba manjuhədkabani sulumani. † **7:2** Mənjay Mənjəkiani 14.17-20.

tamal naŋ wur huɗ ge Levi do naŋgu ni Abraham àziaba zlam a bəlaŋ a kurani ba. Melefit àhibiya ana Abraham a, àhi : « Anəgruk zlam sulumani, » nahkay Abraham ti naŋ gəɗakani ; ay àgri sulum ge Melefit ana Abraham ti Melkisedek.

⁷ Məsəra, bay ya ti agri sulum ge Melefit ana maslaŋa nahaŋ nahəma, bay gani nani ti naŋ gəɗakani àtam maslaŋa nahaŋ ni.

⁸ Kani ti nday ya ti təhəl zlam bəlaŋ a kurani bu ni ti nday mis hihiriken, təmət. Ay a Wakita ge Melefit bu təɗəm bay ya ti àhəl zlam bəlaŋ a kurani bu ya Abraham àbi ni ti àmət do.

⁹ Misliki məɗəmani nahkay hi : ka ya ti təvi zlam bəlaŋ a huɗ ga kurani bu ana bəza huɗ ge Levi ni ti kala təvi ti ana Levi Leveni. Ay Levi day kala àvia zlam bəlaŋ a huɗ ga kurani ba ana Melkisedek a, adaba Abraham ti naŋ bəŋ ge Levi ;

¹⁰ ka ya ti Abraham àbi zlam ana Melkisedek ni ti Levi wur huɗ gayan ni naŋ àvu a vu ga bəŋani Abraham bu.

Krist ti aŋgalabakabu mis akaba Melefit akaɗa ge Melkisedek ni

¹¹ Təwi ga bəza huɗ ge Levi ya tagray ga *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ti Melefit àɗəm təgri ana ndam *Izireyel, àbu məbəkiani e *Divi gayan ya àɗəfiki ana Məwiz ni bu ni. Ku tamal nahkay naŋgu ni, təwi gatay ni èndeveriŋ ere ye ti Melefit awayay magrani ni lala do. Tamal endeveriŋ lala ti bay nahaŋ ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni àra ti kamam ? Maslaŋa gani nani ti aŋgalabakabu mis akaba Melefit akaɗa ga *Aron

ni do ; naŋ ti aŋgalabakabu mis akaba Melefit akada ge Melkisedek ni.

¹² Tamal Melefit àmbatkaba divi ga maŋgalabakabu mis akaba naŋ na ti, mèsəra àmbatkaba Divi gayaŋ ya àbu məbəkiani a Wakita gayaŋ ni bu ni daya.

¹³ Ay nihi ti Bay ya tədəmki ma a Wakita ge Melefit bu ni ti Bay geli. Naŋ ti ge dini ge Levi do ; maslaŋa ge dini gayaŋ day-day àgray təwi ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit ndo.

¹⁴ Mèsəra Bay geli ti ge dini ga Zəda. Ndam ge dini ga Zəda ti ŋgay tàgray təwi ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti Məwiz àdəm ndo simiteni.

¹⁵ Ere ye ti adafaki zlam gani nani ededɛŋeni ni ti nihi : bay nahaŋ əra ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit a, ay aŋgalabakabu mis akaba Melefit ti akada ge Melkisedek ni.

¹⁶ Maslaŋa gani nani ti təfiyu àna Divi ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz bu ni ndo : Divi gani nani ti təbiki ana mis hihirikeneni. Təfiyu maslaŋa gani nani ti adaba naŋ àbu àna njəda dal-dal, àmət day-day do.

¹⁷ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : Melefit àdəm :

« Nak ti bay maŋgalabakabu leli akaba mis ga kaŋgay-kaŋgayani akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.‡ »

¹⁸ Nahkay ti Melefit àmbrəŋa Divi gayaŋ nahaŋ ya àdəfiki ana Məwiz ahaslani na, adaba Divi gani nani ti njəda gani àhəca ga magray ere ye ti Melefit àwayay magrani na.

‡ 7:17 Limis 110.4.

¹⁹ Divi ge Melefit ya àbu mabəkiani a wakita ge Mawiz ni bu ni ti èndeveriᅇ ere ye ti Melefit awayay ni lala do. Ègia nahkay ti Melefit àvia divi nahaᅇ ana leli ga mahəᅇakfəᅇiana àtam ya ahaslani na. Divi gani nani ti məsəra ajənaki leli edeᅇiᅇ.

²⁰ Məsəra ajənaki leli edeᅇiᅇ ti adaba ka ya ti Melefit àfiyu Wur gayaᅇ ga maᅇgalabakabu mis akaba naᅇ ni ti àmbada. Ay nday ndahaᅇ ni ti ni, àbiyu tay ti àmbaday ndo.

²¹ Ka ya ti Melefit àfiyu Wur gayaᅇ ni ti àmbaday ; àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi :

« Bay Melefit àmbada, àᅇəm :

“Nak ti bay maᅇgalabakabu leli akaba mis ga kaᅇgay-kaᅇgayani.”

Aməmbatkaba majalay ahàr gayaᅇ gani nana ᅇay-ᅇay do. § »

²² Melefit àra àmbada nahkay ti àwəlkabá pakama gayaᅇ akaba geli a keti. Gayaᅇ ya àgray nahkay ni ti àtam ya àwəlkabu pakama gayaᅇ akaba ge mis ahaslani ni. Məsəra àtam ya ahaslani ni ti adaba bay ya ti adəfikɪ ana leli Melefit amagray ere ye ti àᅇəm amagray ni edeᅇiᅇ ni ti Yezu.

²³ Nahkay ᅇay, nday ndahaᅇ ya taᅇgalabakabu mis akaba Melefit ni ti nday kay, adaba nday ti təpəs do, təmət.

²⁴ Ay Yezu ti apəs, naᅇ àbu àna sifa, àmət ᅇay-ᅇay do ; amaᅇgalabakabu mis akaba Melefit ga kaᅇgay-kaᅇgayani.

²⁵ Nahkay ti nday ya ti tahəǝǝkfəŋiyu kè Melefit azuhva ga Yezu ya aŋgalabakabu tay akaba naŋ ni ti, Yezu esliki mahəŋgay tay. Àmbrəŋ mahəŋgay tay day-day do, adaba naŋ àbu àna sifa ga kaŋgay-kaŋgayani, naŋ àbu ahəŋgali Melefit ana tay kəlavad.

²⁶ Bay gəǝǝakani ya àgəski ga maŋgalabakabu leli akaba Melefit ni ti Yezu. Naŋ ti njələta, àgudar zlam do simiteni, naŋ mis sulumani, àgray zlam akada ga ndam magudar zlam ni do, Melefit àzoru naŋ driŋ agavəla.

²⁷ Nday gəǝǝakani ndahaŋ ya taŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ti, ahàr àdəm kəlavad tıslıŋi zlam ana Melefit azuhva zlam magudarani gatay ni day kwa ti tıslıŋi zlam azuhva zlam magudarani ge mis ndahaŋ ni. Ay Yezu ti ni àŋgalabakabu leli akaba Melefit ti nahkay do. Naŋ ti àvi ahàr gayaŋ ana Melefit, àgəskabu ti təkadfəŋ naŋ kà təndal. Àgray nahkay ti sak bəlaŋ, amagrakivu va do.

²⁸ E Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni bu ni ti Melefit àdəm mis hihirikenı təŋgalabakabu mis akaba naŋ, ay nday gani nani ti njədə gatay àhəca ga magray ere ye ti Melefit àwayay na. Nahkay kələŋ gani Melefit àdəm pakama nahaŋ, àmbaday. Àna mbaday gani nani ti àfiyu Wur gayaŋ ga maŋgalabakabu mis akaba naŋ; Wur gayaŋ gani nani ti naŋ àbu ga kaŋgay-kaŋgayani, èndeveriŋaba ere ye ti Melefit awayay na àndava.

8

Melefit àwəlkabá pakama gayaŋ akaba geli àna Krist a

¹ Ere ye ti ahàr àdàm mäsər lala ni ti nihi : Bay gəđakani ya *aŋgalabakabu leli akaba Melefit ni ti àbu. Naŋ ti òru ànjəhad a huđ melefit bu, kà gəvay ge kùrsi ge Melefit. Ànjəhad ti kà ahar ga đaf ge Melefit, a məlan ga gəđakani bu.

² Agray tawi ga maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti a məlan *njəlatani ge Melefit bu. Məlan *njəlatani gani nani ti ahay *miviceni ya mis hirikeni tvicey ka sarta ge Məwiz ni do : àləm ti Bay Melefit Melefiteni ; məlan gani nani ti məlan njəlatani ge Melefit eđeđiŋ.

³ Gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni lu ti təfiyu naŋ ga məvi sədaga ana Melefit akaba misliŋi zlam azuhva zlam magudarani ge mis. Ègia nahkay ti bay gəđakani ya aŋgalabakabu leli akaba Melefit ni ahàr àdàm naŋ day məvi sədaga ana Melefit.

⁴ Tamal naŋ àləbu a duniya bu ni ti akal naŋ ègi bay maŋgalabakabu mis akaba Melefit do, adaba ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit təbu, təbiyu tay àna *Divi ge Melefit ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni.

⁵ Ay ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit nday nani ti, məlan njəlatani ya tagraviyu tawi gatay ni ti e melefit bu do. Məlan gatay ni ti tələm ka mazavu ga məlan njəlatani ya a huđ melefit bu ni cilin. Nahkay ka ya ti Məwiz àwayay eviceny ahay njəlatani ni ti Melefit àhi ahkado : « Ci day, ahàr àdàm kàgray dek akada ahay ya ti nədəfukki ka ya ti nak ka ahàr ga həma ni.* »

⁶ Ay nihi ti tawi ga Yezu ti gərgəri akaba gatay

* 8:5 Mahərana 25.40.

ndahan ni simiteni. Melefit awəlkabu pakama gayan maweni akaba geli, awəlkabu ti ana tawi ga Yezu ; pakama ya *awəlkabu nihi ni ti àtam ya ahaslani ni, adaba ere gani ya ti Melefit àdəm aməgri ana leli ni ti àtam ere ye ti àdəm ahaslani amagra y ni simiteni.

⁷ Nahkay ti pakama ge Melefit ya awəlkabu akaba geli ahaslani ni ti àrakaboru ndo. Do ni ti, akal Melefit awəlkabu pakama nahan akaba geli do.

⁸ Ay awəlkabá pakama nahan na akaba geli efedin a. Àləgi ana ndam gayan, àdəm nahkay hi : « Cəm day, nu Bay Melefit nəhi ma ana kəli.

Sarta nahan àbu ara ;

ka sarta gani nani ti anəwəlkabu pakama maweni akaba ga ndam goro,
ndam *Izireyel akaba ndam *Zude ni dek.

⁹ Pakama ya anəwəlkabu akaba gatay ni ti gərgəri akaba pakama ya nəwəlkabu akaba ga ata bəŋ gatay ahaslani

ka ya ti nədafəŋa ahar ka tay a, nəhəlaya tay ka had Ezip a ni.

Anəwəlkabu pakama nahan akaba gatay ti adaba nday ndayani ana ahàr gatay təmbrəŋ pakama goro

ya nəwəlkabu akaba gatay ahaslani ni,
nahkay ti nu day nəmbrəŋ tay.

Nəhi ma hini ana kəli ti nu Bay Melefit.

¹⁰ Pakama maweni ya anəwəlkabu akaba ga ndam Izireyel

ka sarta gani nani ya amara ni ti nahkay hi :
Anagra y ti tājalki ahàr ke Divi goro kəlavad,
kala àbu məbəkiani a məbəruv gatay bu.

Enigi Bay Melefit gatay, nday day etigi ndam goro. Nəhi ma hini ana kəli ni ti nu Bay Melefit.

¹¹ “Sər Bay Melefit” ti maslaŋa aməhi ana maslaŋa nahəŋ e kiđiŋ gatay bu do simiteni.

Ku ana ndam ga kəsa gatay, ku ana bəza ga məŋ gatay nəŋgu ni atəhi ana tay do.

Ađaba ku way way do e kiđiŋ gatay bu aməsər nu, ku wur gəziteni, ku mis gədakani aməsər nu.

¹² Anəmbərfəŋa zlam magudarani gatay na kà tay a ;

zlam gatay ya ti tàgray, àbəlafu do ni ti anəjalaki ahàr va do simiteni.† »

¹³ Ma ge Melefit hini ya àdəm ni ti àdəmki ka məwəlkabu pakama məweni. Gayaŋ ya àdəm nahkay ni ti ađafaki məwəlkabu pakama ya ahaslani ni ti midigweni. Ay zlam ya əgia midigwena, àgray təwi va do ni ti atəmbərəŋ, amələbi va bi.

9

Təwi ga manjalabakabu mis akaba Melefit ya tàgray ahaslani ni

¹ Ka ya ti Melefit *əwəlkabu pakama gayaŋ akaba ga ndam *Izireyel ahaslani ni ti àdəfiki divi gayaŋ ana tay ga *manjalabakabu mis akaba nəŋ a ahay gayaŋ bu. Ahay gani nani ti ka hađ. *

² Ahay gani nani ti huđ gani mekelkabana àna azana. Məlaŋ ye enjenjeni nahəma, təzalay məlaŋ *nəjalatani ; eslini ti tàbəhađ məlaŋ mabəhadki

† **8:12** Zeremi 31.31-34. * **9:1** Tədəmki ma hini ti ka ahay ge Melefit ya tàgray a huđ gili bu ka sarta ge Məwiz, təsawaday àna nəŋ ni. Mənjay Mahərana 26.1-30.

*ceŋgel akaba tabəl ga mabəhadiki *dipeŋ ana Melefit. †

³ Məlaŋ ye cə kama ga azana ni ti təzalay məlaŋ njəlatani atam ndahaŋ ni dek. Kəlaŋ ga azana nahəma,

⁴ táfəkad zlam ga gru ya tazəbaki haf ya ezi àcər ni, ‡ táfəkad *sahar daya. § Sahar gani nani ti məbəki gru dek ; a huđ gani bu ni ti zlam təvu mahkər : halaf ga gru akaba *man a huđ gani bu ; aday ga *Aroŋ ya àbay vay-vay ni, * akaba akur cə. Akur nday nani ti ma ge Melefit àki məbəkiani. Nahkay sahar gani nani ti təzalay *sahar ge Melefit ya adafaki àwəlkabu pakama gayaŋ akaba ge mis ni.

⁵ Ke erma ga sahar ni təbəki mimiz ti Melefit mambərfəŋa zlam ge mis ya təgudar ka məsər gatay do na ; ka ahər ga sahar ni təgraya mazavu ge Serəbeŋ † a cə ; təpəbki kərpasla gatay ke erma ni. Serəbeŋ nday nani ti tədəfaki Melefit naŋ àbu a məlaŋ gani nani bu àna njəda gayaŋ dek. Ay ti nəhiaba ma gana dek ana kəli a nihi faŋ do.

⁶ Tàra təslamala zlam na dek nahkay ti ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təhuriyu a məlaŋ ye enjenjeni ni vu kəlavad ga magray təwi gatay.

⁷ Ay a məlaŋ ye cə ni vu ni ti bay gədəkani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ahuriyu ciliŋ. Ahuriyu ti sak bəlaŋ a dəzani bu ; àhuriya

† 9:2 Mənjay Mahərana 25.23-40. ‡ 9:4 Mənjay Mahərana 30.1-6.

§ 9:4 Mənjay Mahərana 25.10-16. * 9:4 Mənjay Macalani 17.23. † 9:5 Serəbeŋ ti zlam àna sifa ya təjagay məlaŋ njəlatani ni, kərpasla təfəŋ kə tay. Nday *məslər ge Melefit do. Mənjay Mahərana 25.18-20.

ti ahàr àdám abiaya mimiz ana Melefit a azuhva zlam gayañ ya àgudar ka mäsər gayañ do ni akaba azuhva zlam ge mis ndahan̄ ya tàgudar ka mäsər gatay do ni.

⁸ Àna zlam nday nani ti *Məsuf Njəlatani adafaki ka ya ti məlan̄ ye enjenjeni àbu mba ni ti divi ga məhuriyani a məlan̄ *njəlatani ge Melefit ni vu àbi fañ bi.

⁹ Zlam gani nday nani təzavu akaba ga sarta hini : mis takoru afa ge Melefit, təgri sədaga, təvi zlam ana ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni ti tışliñi azuhva zlam magudarani gatay ni, ay ku tamal nahkay nəŋgu ni majalay ahàr gatay dek njələta do, nahkay zlam gatay ya tagray ni èsliki mendeveřiñ ere ye ti Melefit awayay ni do.

¹⁰ Zlam gani nani dek ya tagray ni ti ma àki ka zlam məzumani, ka zlam miseni akaba ka baray gərgərani. Nani ti təwi ge mis hihiriken̄i ya tagray ni ciliñ ; Melefit agəskabu hayañ, duk abivoru ana vad̄ ya aməmbatkaba ni.

Àna mimiz ge Krist ti Melefit àwəlkabu pakama məwəni akaba ge mis

¹¹ Ay nihi ti *Krist àra. Nañ ti Bay gəđakani ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni, ku nihi nañ àbu agrid zlam sulumani ge Melefit ana leli. Àhuriya a ahay ge Melefit va ; ay ahay gani nani ti gəđakani àtam ya ka hađ ni, araña magəđavani àki bi. Ahay nani ti mis hihiriken̄i àləm do ; nahkay ahay gani nani ti a duniya bu do.

¹² Àra àhuriya a ahay gani nani va ti àhuriyu a məlan̄ *njəlatani ge Melefit ni vu. Àhuriyu ti

àna mimiz ga vugul akaba ga bəza sla ya t̄isliŋi ana Melefit ni do ; àhuriyu ti àna mimiz gayan̄ ya àŋgəzaya ka ya ti àmət kà təndal ni. Àmət nahkay ti, àhəŋga leli a ga kaŋgay-kaŋgayana àndava, àhuriyu a məlan̄ *njəlatani ge Melefit ni vu sak bəlan̄ ti èslia.

¹³ Ka ya ti mis àgudara zlam a, ègia nan̄ njəlata kè eri ge Melefit do nahəma, ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tigəceki mimiz ga vugul akaba ga kokur, təbəki viti ga sla walani daya. Nahkay vu gayan̄ egi njəlata kè eri ge Melefit.

¹⁴ Mimiz ge Krist ti àtam mimiz ga zlam ga gənwaw sak kay do waw ? Krist ti àgudar zlam do simiteni, ay àvi ahàr gayan̄ ana Melefit ti t̄akad̄ nan̄ ; àgray nahkay ti àna njədə ga *Məsuf ge Melefit ; Məsuf gani nani ti nan̄ àbu ga kaŋgay-kaŋgayani. Krist àvia ahàr gayan̄ ana Melefit a nahkay ti, àgray ti ku majalay ahàr geli day m̄igi njəlata ni ; nahkay ti m̄àgray zlam ya azoru leli e kisim vu ni va ba ; m̄əgri t̄awi ti ana Melefit. Melefit ti nan̄ Bay ga sifa !

¹⁵ Ègia nahkay ti Melefit *àwəlkabu pakama gayan̄ məweni akaba ge mis ; àwəlkabu ti àna t̄awi ge Krist. Àwəlkabu ti ndam ya ti azalay tay ni t̄əŋgət zlam sulumani ya àdəm aməgri ana tay ni ; zlam nday nani ti atələbu ga kaŋgay-kaŋgayani. Melefit aməgri ana tay nahkay ti azuhva kisim ge Krist, adaba àna kisim gayan̄ ni ti àpəla zlam ge mis ya t̄agudar ka sarta ya Melefit àwəlkabu pakama məweni akaba gatay faŋ ndo ni.

¹⁶ Nahkay day, bi mis nahan̄ wudaka amət ti àdəm ahəmamam ndam gayan̄ t̄ədevu zlam gayan̄

ni. † Ay tamal maslaṅa gani àmèt faṅ ndo ni ti ndam gani tìsliki medevu zlam gayanṅ ni do.

17 Nahkay tamal àmèt faṅ ndo ni ti ma gayanṅ ya àdám ni masakani hayaṅ. Ka ya ti maslaṅa gani naṅ àbu àna sifa mba ni ti mis tèdey zlam gayanṅ ni faṅ do.

18 Pakama ge Melefit ya awəlkabu akaba ge mis ni day nahkay. Ka ya ti awəlkabu pakama gayanṅ enjenjeni akaba ge mis ni ti tàkad zlam, tìgɛcey mimiz gani.

19 Ka ya ti Mɛwiz èjeṅgey *Divi ge Melefit dek kè meleher ge mis nahəma, àgray akada ge Melefit ya àhi ni : àzay mimiz ga vugul akaba ga bəza sla, àcahkiviyu yam, àzay enɣɛc ga zlam ga gənw ndizeni, àwəlki ka aday, àtəliyu e mimiz ni vu juḅ mək ègɛceki ka Wakita ge Melefit ni ; ègɛceki ke mis ni dek daya.

20 Àdám : « Mimiz hini ti Melefit awəlkabu pakama gayanṅ akaba gekəli àna naṅ ; àdám gəsumkabu pakama gayanṅ ni dek kwa. § »

21 Ègɛceki mimiz ni ka ahay ge Melefit akaba ka zlam ya təvu a ahay ni bu, tagray təwi àna tay ni dek daya.

22 Nahkay ti Melefit àdám e Divi gayanṅ ni bu, ku mam day mam tìgɛceki mimiz day ti egi nɣələta. Ere ye ti tìgɛceki mimiz do ni ti àbi kay bi. Tamal

† 9:16 Àna ma Gres ya təbəkəi ahalay ni ti tədəm « diateke. » Ma gani nani ti awayay adəmvaba məwəlkabu pakama, awayay adəmvaba pakama ge mis ya àdám ahəmamam tèdey zlam gayanṅ ka ya ti àmèt ni daya ; ma gani bəlanṅ. Nahkay təgurkabu zlam nday nani cəeni, tədəm tamal zlam ahkay do ni mis àmèt faṅ ndo ni ti tədi slimi ana pakama gani do. § 9:20 Mahərana 24.8.

tàbaya mimiz a ndo ni ti Melefit àmbərfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a do simiteni.

Krist ti àvi ahàr gayəŋ ana Melefit azuhva zlam magudarani ge mis

²³ Nahkay zla nahəma, zlam nday nani ya ka haɗ ni ti mazavu ga zlam ya a huɗ melefit bu ni ciliŋ, ay ku tamal nahkay nəŋgu ni ahàr àɗəm tīgi njəlata àna mimiz ya tigəceki ka tay ni. Nahkay day, tamal leli mawayay mahəɗakfəŋiyu kà zlam zlamani ya e melefit bu ni ti ahàr àɗəm tábaya mimiz sulumana àtama ga zlam ga gənaŋ na.

²⁴ Ahay ge Melefit ya *Krist àhuriyu ni ti mis tələm do. Ahay ge Melefit ya mis tələm ni ti mazavu ga mələŋ *njəlātani ya a huɗ melefit bu ni ciliŋ. Krist àhuriyu ti a huɗ melefit vu ; ku nihi naŋ àbu eslini kè meleher ge Melefit ga məjənaki leli.

²⁵ Gəɗakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti ahuriyu a mələŋ *njəlātani ge Melefit ya mis tələm ni vu sak bələŋ a dəzani bu ; ahuriyu ti àna mimiz gayəŋ gayəŋani do. Ay Krist ti àgray nahkay ndo ; àvi ahàr gayəŋ ana Melefit sak kay ndo.

²⁶ Nahkay do ni ti kwa ka mənjəki ga duniya akal Krist acakay daliya sak kay, ay àgray nahkay ndo. Àcakay daliya ti sak bələŋ, kələŋ gani amacakay va do ; àcakay ti ga maɗafakiani duniya ara andav wuɗak. Àra ti ga məvi ahàr gayəŋ ana Melefit ti magudar zlam ge mis ni mələbi va bi.

²⁷ Mis hihirikenı lu amət sak bələŋ ciliŋ, kələŋ gani Melefit amagrafəŋa seriya.

²⁸ Nahkay day Krist àvi ahàr gayəŋ ana Melefit ti sak bələŋ ; àgray nahkay ti, ti Melefit màmberfəŋa

zlam magudarani ge mis a kay. Ay a vad nahan ti Krist amanğa. Amanğa ti azuhva zlam magudarani va do ; amanğa ti ga mahəngay ndam gayan ya tajəgay nan ni.

10

¹ *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ka wakita gayan ni ti mazavu ga zlam sulumani ya Melefit aməgri ana leli ni ; Divi gani àdəfiki zlam sulumani ge Melefit ni ana leli lala do. Adaba mam, kilevi təbu takoru kə meleher ge Melefit, tislıni zlam kilevi, təmbərən day-day do ; ay zlam nday nani ya tagray ni ti èndeverin ere ye ti Melefit awayay ni dek do.

² Tamal ti endeverin ere ye ti Melefit awayay ni ti, akal təmbərən mislini zlam ana Melefit, adaba giri-giri ti ndam ya ti Melefit àmbərfəna zlam magudarani gatay ni kà tay a ni ti akal təsər tigia njəlatana kə eri ge Melefit a àndava, zlam magudarani gatay àbi va bi. Ay təgray nahkay do ; təbu tislıni zlam kekileña.

³ Təbu tislıni zlam ana Melefit kilevi ti, agray ti təjalaki ahər kilevi ka magudar zlam gatay, təsəra nday ndam magudar zlam kekileña.

⁴ Nahkay ti məsəra mimiz ga kokur akaba ga vugul ti àgray ti Melefit məmbərfəna zlam magudarani ge mis na kà tay a koksah.

⁵ Nahkay zla nahəma, ka ya ti *Krist àra a duniya va ni ti àhi ana Melefit ahkado :

« Zlam ge mis ya tislınək ni akaba sədaga gatay ya təgruk ni ti kəwayay do,

kəgra ti tıwi nu sawan.

⁶ Zlam ge mis ya tisiṇək ahkay do ni ya teviyekək azuhva zlam magudarani gatay ni ti àbəlafuk do.

⁷ Nahkay nàdəm : Bay Melefit goro, nu hi, nu ka ahàr divi,

nakoru ti ga magray ere ye ti kawayay ni.

Bay ya ti tādəmki ma a huđ ga wakita gayak ni bu ni ti nu.* »

⁸ Ka mənjàki ga pakama hini ti àdəm : « Zlam ge mis ya tisiṇək ni, sədaga gatay ya təgruk ni, ahkay do ni zlam gatay ya teviyek azuhva zlam magudarani gatay ni ti kawayay do ; zlam nday nani ti tàbəlafuk do. » Ay mèsəra zlam nday nani đek ti tagray akada ge Melefit ya àhi ana tay grum e Divi gayan bu ni.

⁹ Àdəm keti : « Nu hi, nu ka ahàr divi, nakoru ti ga magray ere ye ti kawayay ni. » Àdəm nahkay ti, adafaki zlam ya ti təgri ana Melefit ahaslani ni ti ègia zlam masakana ; nihi ti ahàr àdəm təgri zlam maweni sawaṇ.

¹⁰ Nahkay ere ye ti Melefit àwayay ni ti Yezu Krist àgra : àvi ahàr gayan ana Melefit sak bəlaṇ huya. Àra àvia ahàr gayan a nahkay ni ti leli mīgia ndam njəlatana ge Melefit a.

¹¹ Bay maṅgalabakabu mis akaba Melefit lu naṇ àbu ecik kəlavad, esliṇi zlam sak kay ana Melefit, esliṇi kəlavad nahkay. Ay zlam ya ti esliṇi ana Melefit ni èsliki magrani ti Melefit māmberfəṇa zlam magudarani ge mis ni kà tay a do simiteni.

¹² Ay Krist ti àgray akada gatay ni ndo : naṇ ti àvay ahàr gayan sak bəlaṇ ti Melefit māmberfəṇa

* **10:7** Limis 40.7-9.

zlam magudarani ge mis ni kà tay a ; àra àva ti ànjəhad digəs kà ahar ga daf ge Melefit a məlan ga gəɖakani bu ga kaŋgay-kaŋgayani.

¹³ Melefit àhi : « Ndam ezir gayak ti anabəhad tay kè meleher gayak akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcəlki ka tay.† » Nihi ti naŋ àbu ajəgay sarta gani nani.

¹⁴ Àva ahàr gayan a sak bəlan ti, àgray ti nday ya ti àhəŋgay tay ni ti tigi ndam *njəlatani ge Melefit ga kaŋgay-kaŋgayani. Nahkay ti èndeveriŋa tawi ge Melefit ya awayay na dek.

¹⁵ *Məsuf Njəlatani day adəfiki ana leli zlam nday nani jiri edeɖiŋ. Ere ye ti àdəm enjenjeni ni ti nihi :

¹⁶ « Bay Melefit àdəm :

“Pakama məweni ya anəwəlkabu akaba gatay ka sarta gani nani ya amara ni ti nahkay hi : anagray ti tjalaki ahàr ke Divi goro kəlavaf, amanjəhadiviya ana tay a məbəruf bu.” »

¹⁷ Àdəm keti :

« Zlam magudarani gatay ahkay do ni zlam gatay ya ti tàgray àbəlafu do ni ti anəjalaki ahàr do simiteni.‡ »

¹⁸ Nahkay ti Melefit àmbərfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a. Ègia nahkay ti ahàr àdəm təgri sədaga ana Melefit ti məmbərfəŋa zlam magudarani nday nani kà tay a va do.

Məfəki ahàr ke Melefit, mahəɖakfəŋiyu

¹⁹ Bəza ga mmawa, nahkay ti məsəra Melefit àvia divi ana leli ga mahəɖakfəŋiyana kà gəvay a məlan

† 10:13 Mənjay Limis 110.1. ‡ 10:17 Zeremi 31.33-34.

gayaŋ *njəlatani ni va. Divi gani nani ti àvia ana leli a azuhva mimiz ga Yezu ya àŋgəzaya ka ya ti *tədarfəŋ naŋ kà təndal ni.

20 Divi gani nani ti divi məweni, nday ya ti e divi gani nani bu ni ti təŋgət sifa. Divi gani nani ti Yezu àzləkiaba ana leli a. Ka ya ti àmətfəŋ kà təndal ni ti azana ga mahay ga məlaŋ *njəlatani ge Melefit ni ègəzlehva : azana gani nani ti kala vu ga Yezu. Yezu àmət ti mis təhədakfəŋiyu kè Melefit : àmət nahkay ti ègəzlehkaba azana ya àcafəŋa mis ga mahədakfəŋiyani kè Melefit a ni.

21 Naŋ ti Bay gədəkani ya aŋgalabakabu ndam ge Melefit akaba Melefit ni.

22 Ègia nahkay ti mahədakumfəŋiyu. Mahədakumfəŋiyu ti àna huđ bəlaŋ, məfumki ahàr geli đek. Adəba Yezu àgray ti mīgia njəlatana, məjalay ahàr magədavani va do ; àbara leli àna yam njəlatana daya.

23 Məsəra Melefit aməgri zlam sulumani ana leli ; məhumioru ma gani ana mis vay-vay, məmbrəŋ ba, adəba Bay ya ti àdəm aməgri zlam nday nani ana leli ni ti Melefit ; naŋ ti àmbat ahàr đay-đay do.

24 Ahàr àdəm ku way way do e kidiŋ geli bu məfi ahàr ana maslaŋa nahaŋ, məvi njədə ana mis e kidiŋ geli bu ga mawayay mis ndahaŋ akaba ga məgri zlam sulumani ana mis.

25 Məmbərəŋum macakalavani ba. Mis ndahaŋ ti təmbrəŋa, ay leli ti məgrum akada gatay ni ba. Kəsəruma vad ga Bay geli ya amara ni ènjia wudak, nahkay zla nahəma məmbrərəŋum macakalavani ba ; ahàr àdəm ku way way do e kidiŋ geli bu məvi

njêda ana maslaŋa nahaŋ.

²⁶ Leli ti mæsëra jiri ge Melefit ya àgri ana leli na. Nahkay tamal magudar zlam zakw nahëma, misliki mægri sädaga ana Melefit ti mâmbërfëŋa zlam magudarani geli ni kè leli a va do.

²⁷ Tamal mis àgudara zlam a nahkay ti maslaŋa gani mâgray aŋgwaz dal-dal, adaba Melefit amagrafëŋa seriya, aku gëdakani amëzum tay akaba ndam ya tëgëskabu ma ge Melefit va do ni ðek.

²⁸ Kësëruma, tamal mis àgra zlam ya ti Melefit àcafëŋa mis ga magrana e *Divi gayan ya Mëwiz àbëki ni bu na, mëk mis cë mahkër tëgrakia sedi a ti takad naŋ hëya, àsi cicihi ana mis do.

²⁹ Nahkay ti tamal mis àcëlkia ka Wur ge Melefit a, àzay naŋ akadä zlam masakani ni ti Melefit amatraë naŋ do waw ? Amatraë naŋ ti dal-dal àtam ya atraë maslaŋa ya ti àgëskabu Divi gayan do ni, adaba maslaŋa gani nani ti ègia mis njëlatani ge Melefit azuhva mimiz ga Yezu a, ay àmënjälëŋ ke mimiz gani nani akadä zlam masakani sawaŋ. Àna mimiz gani nani ti Melefit àwëlkabá pakama gayan akaba geli a, àdëm amahëŋgay leli àna naŋ. *Mësuf Njëlatani àgria *sulum ge Melefit ana maslaŋa gani nana, ay maslaŋa gani èndivia Mësuf Njëlatani na sawaŋ.

³⁰ Mæsëra, Melefit àdëm : « Bay ya ti atraëvù mis, ahëŋgrivù zlam magudarani ana tay ni ti nu. » Àbu mëbëkiani keti : « Bay Melefit amagrafëŋa seriya kà ndam gayan a. § »

³¹ Melefit ti naŋ Bay ga sifa : njêda gayan àtam ga zlam ni ðek. Tamal àgësa mis a awayay ma-

traḅ naṅ ti maslaṅa gani amacakay daliya dal-dal, daliya nahaṅ àbi àtam daliya gani nani bi.

³² Sərumki ka sarta ya ti kicūm pakama ge Melefit enji, kəgəsumkabu ni. Ka sarta gani nani ti mis təgria daliya gərgəri kay ana kəli a, ay ti kəḅesuma.

³³ Sarta ndahaṅ t̄ndivia kəli a, təgria daliya ana kəli kə eri ge mis a dek ; sarta ndahaṅ kəvumia njəḁa ana mis ndahaṅ ya ti təcakay daliya akada nani na.

³⁴ Ndam ya təbiyu tay a daṅgay vu ni ti təsia cicihi ana kəli a, kəjənumkia tay a. Ka ya ti mis təhəlfəṅa zlam gekəli kə kəli a ni ti kəgəsumkabá àna məmərana, adaba kəsəruma, lekələm kəbum ana zlam sulumani àtam ya ti təhəlfəṅa kə kəli a ni. Zlam sulumani nday nani ti tanjəhad ga kaṅgay-kaṅgayani.

³⁵ Nahkay zla nahəma, kəmbərəṅum məfumki ahàr ke Melefit ba, adaba tamal kəmbərəṅum məfəki ahàr do ni ti aməgri zlam sulumani kay ana kəli azuhva nani.

³⁶ Ere ye ti ahàr àḁəm kəgrum ni ti nahkay hi : zum njəḁa gekəli dek ga moroni kama kama. Tamal kəgrum nahkay ti akəgrum ere ye ti Melefit awayay ni, nahkay ti akəṅgətum ere ye ti Melefit àḁəm aməvi ana kəli ni.

³⁷ Melefit àḁəm :
« Kama gəzit ti Bay ya ti ara ni amara, ènjia wudak. Sarta gani àbi kay va bi.

³⁸ Maslaṅa ya ti nəḁəm naṅ jireni, afəku ahàr ni ti anəvi sifa.
Ay tamal maslaṅa gani àmbrəṅa nu a ti anəgəskabu naṅ va do.* »

* **10:38** Habakuk 2.3-4.

³⁹ Ay leli ti leli ndam ya ti təmbrəŋ Melefit, tijiji ni do. Leli ti ndam ya ti təfəki ahàr ke Melefit ni, nahkay Melefit amahəŋgay leli, aməvi *sifa ya àndav day-day do ni ana leli.

11

Məfəki ahàr ke Melefit

¹ Məfəki ahàr ke Melefit ti awayay adəmvaba mam ? Tamal məfəki ahàr ke Melefit ti məsəra leli məbu àna zlam ya ti Melefit àdəm aməvi ana leli ni àndava. Ku tamal mìpi zlam nday nani faŋ do nəŋgu ni, məsəra təbu eɗeɗiŋ eɗeɗiŋeni.

² Ndam ge Melefit ya ahaslani ni təfəkia ahàr a nahkay, mək Melefit àzləbay tay azuhva məfəki ahàr gatay ni.

³ Leli day məfəki ahàr ke Melefit. Məsəra Melefit àgraya mələŋ na dek àna ma gayan ya àdəm na. Nahkay məsəra zlam ya ti mipi ni ti Melefit àgraya àna zlam ya mìpi do na.

⁴ Abel day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti àgri sədaga ana Melefit àtam ga *Kayiŋ ya àgri ni àna sulumani. Abel àra àgra nahkay ti Melefit àzləbay naŋ azuhva sədaga gayan ni, àdəm naŋ ti mis jireni. Ku tamal Abel àməta nəŋgu ni, ku kani day naŋ àbu adəfiki məfəki ahàr ke Melefit ana leli.

⁵ *Enok day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti Melefit àzaba naŋ a duniya ba, àmət ndo. Naŋ àbi ka duniya va bi, adəba Melefit àzoya naŋ a gavəla. Ay ku ka ya ti Melefit àzoru naŋ faŋ ndo nəŋgu ni, Melefit àzləba naŋ a, àdəm naŋ mis sulumani. *

* **11:5** Mənjay Mənjəkiani 5.24.

⁶ Tamal mis àfàki ahàr ke Melefit do ni ti Melefit àzləbay naŋ do, àdəm naŋ mis sulumani koksah. Adaba ku way way do awayay ahəɗakfəŋiyu kè Melefit nahəma, ahàr àdəm maslaŋa gani mɛfəki ahàr, mɛgəskabu Melefit naŋ àbu, mɛsər Melefit agri zlam sulumani ana nday ya ti tadəbay naŋ ni.

⁷ Nɛwi day àfəkia ahàr ke Melefit a, nahkay ti àgəsikia ma. Ka ya ti Melefit àdɛfiki zlam ya ti àgravu faŋ ndo ni ti Nɛwi àgraya *slalah ga yam a, təhuriyu akaba ndam ga huɗ ahay gayan, mək Melefit àhəŋgay tay. Nɛwi àra àfəkia ahàr ke Melefit a nahkay ti, Melefit àdəm naŋ mis jireni ; nahkay ere ye ti Nɛwi àgray ni ti àdafaki ndam ga *duniya ti nday ndam jireni do.

⁸ Abraham day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti ka ya ti Melefit àzalay naŋ ni ti Abraham àgəsikia ma. Àsləka ka haɗ gayan a, òru ka haɗ ya ti Melefit àdəm aməvi ni. Àsər mələŋ ya ti akoru ni do, ay ku tamal nahkay nəŋgu ni òra.

⁹ Azuhva mɛfəki ahàr gayan ni ti ànjəhad ka haɗ ya ti Melefit àdəm aməvi ni, ay ànjəhad ti akada naŋ zal mirkwi : ànjəhad a ahay miviceni bu. Wur gayan Izak, kələŋ gani wur huɗ gayan Zəkup day tənjàhad a ahay miviceni bu akada gayan ni : nday day Melefit àhi ana tay aməvi haɗ ya ti àdəm aməvi ana Abraham ni ana tay.

¹⁰ Abraham ànjəhad a ahay miviceni bu ni ti adaba ahətay sarta ya ti atafəkad kəsa nahan ni ; kəsa gani nani ti asak ga ahay gani mafəkadani lala. Àsər ahəmamam tələm ahay ga kəsa gani nani ti Melefit, amələmaya ahay nday nana ti naŋ gani daya.

¹¹ Sara day àfàkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti Melefit àgray ti mîwi wur. Nañ ti dægəlani, medeweleni daya, ay ku tamal nahkay nəŋgu ni Melefit àgray ti mîwi wur ; àgray ti adàba Sara àgəskabá ere ye ti àdəm aməgri na amagray ededīŋ.

¹² Nahkay ti ku tamal Abraham nañ bəlan, nañ medeweleni herem-herem nəŋgu ni, bəza hud gayan tigi kay. Nday kay akada bon gur ya a hud melefit bu ni, ahkay do ni akada wiyan ga zalaka, tàcal koksah.

¹³ Mis nday nani dek ti təfəki ahàr ke Melefit, duk àbivoru ana kisim gatay təmbrəŋ məfəki ahàr gatay ni ndo. Ka ya ti tàmət ni ti tən gət zlam ge Melefit ya ti àdəm aməvi ana tay ni fañ ndo ; təsəra zlam nday nani atələbu akada zlam ya ti tipioru drin ni cilin, mək təmər vu àna nañ. Tədəm nday ndam mirkwī, kəsa gatay àbi a duniya bu bi.

¹⁴ Gatay ya ti tədəm nahkay ni ti adafaki nday təbu tajəgay had gatay gatayani.

¹⁵ Tamal təjalakia ahàr ka had gatay ya təmbərbiya na ti akal tislīkia man gona eslina.

¹⁶ Ay nihi ti tawayay had sulumani ya àtam ndahan ni ; had sulumani nani ti e melefit bu. Nahkay ti Melefit awayay ti təzalay nañ Bay Melefit gatay, təzalay nañ nahkay ti àbəlafəŋ dal-dal. Àslamalia kəsa sulumani ana tay a ededīŋ a.

¹⁷ Abraham àfàkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti àgəskabu mislini wur gayan Izak. Melefit àhi mągray nahkay ti àhəlfəŋa eyu a, awayay ti Abraham mądafaki ahəmamam afəki ahàr ni. Izak ti wur ga Abraham nañ bəlan, nahan àbi, Melefit àhi ana Abraham aməvi bəza hud kay ti àna nañ,

¹⁸ àdəm : « Akəŋgət bəza huɖ gayak ti àna Izak.† »
Ku tamal nahkay nəŋgu ni, Abraham àgəsikia ma ana Melefit a,

¹⁹ adaba àhi ana ahàr Melefit ti esliki mahəŋgaraba mis e kisim ba tata. Abraham àra àfəkia ahàr a nahkay ti Melefit àhəŋgri wur gayaŋ ni. Ge Melefit ya àhəŋgri wur ga Abraham ni ti adafaki ere ye ti amagravu kama kama ni.

²⁰ Izak day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti àgri *sulum ge Melefit ana ata Zekup nday ata Eseyɛ : àdəmki ma ka zlam ya amagrakivu ka tay ni.

²¹ Zekup day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti àgri sulum ge Melefit ana bəza ge Zuzef cœni. Àgri ana tay ti ka ya ti awayay endevervu ni ; àra àgria sulum ge Melefit ana tay a ti àjakvu àna aday, àhəŋgrioru ahàr a had ana Melefit. ‡

²² Zuzef day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti àdəm ndam *Izireyel ataslaka ka had Ezip a. Àdəm ma gani nani ti ka sarta ya ti awayay endevervu ni ; àdəm ka ya ti ataslaka ni ti tãhəla aslat gayaŋ a.

²³ Ata bəŋ ge Məwiz day tɛfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti təŋgah naŋ kiyi mahkər. Təŋgah ti adaba wur ni àbəlay ; *Faroŋ bay məgur had ni àdəm tãbazl bəza ga ndam Izireyel, ay ti tàgrafəŋa aŋgwaz kà ma gana ndo.

²⁴ Məwiz day àfəkia ahàr ke Melefit a. Nahkay ka ya ti ègia gəɖakana ni ti àwayay ti tɛdəm naŋ wur ga wur ga Faroŋ ni va ba.

²⁵ Àwayay ti hojo tãgri daliya akaɖa ya tãgri ana ndam Izireyel ndahaŋ ni ere gani ti amərvu àna

† 11:18 Mənjəkiani 21.12. ‡ 11:21 Mənjay Mənjəkiani 47.31.

zlam magudarani ni, adaba zlam magudarani ti avay mamerani gazit cilin.

26 Ahi ana ahàr hojo tãgri daliya akada ya ti tãgri ana *Krist ni ere gani ti angat elimeni ga had Ezip ni dek ni. Ajalaki ahàr ti ka zlam sulumani ge Melefit ya amagri azuhva mafaki ahàr gayan ni.

27 Mawiz afakia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti aslaka ka had Ezip a. Ku tamal bay ga had ni azumkia baruv a nangu ni, agrafana angwaz a ndo. Mawiz ambran mafaki ahàr gayan ni ndo, egia akada epia Bay Melefit, nan ya ti epivu do na.

28 Mawiz ara afakia ahàr ke Melefit nahkay ni ti agray ti ndam Izireyel tagray *Pak ye enjenjeni ni : tabaki mimiz ka mahay gatay. Tagray nahkay ti, ti *maslar ge Melefit ya aslarbiyu ga mabazl baza meykweya ni enjifin ka baza gatay ni ba.

29 Ndam Izireyel tafakia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti taslakaba a Deluv Ndizeni ni ba ; taslakaba ti akada ka had mikuleni, yam abi ka malan gani bi. Ay ka ya ti ndam Ezip tawayay maslakabana ni ti yam ni andaba tay a dek, tameta.

30 Azuhva mafaki ahàr ga ndam Izireyel ni ti gudu ga kasa Zeriko ambad. Ambad ti adaba ndam Izireyel ni tafakia ahàr ke Melefit a, tavelina kasa na vad adaskala.

31 Rahap wal hala ni day afakia ahàr ke Melefit a. Nahkay ti a vad ya ti ndam Izireyel tabazl ndam ya ti tagaskabu ma ge Melefit do ni ti takad nan ndo. Takad nan ndo ni ti adaba afia ahàr ana ndam Izireyel ya taslaroru tay ga mamenjiyu had na, adafaki tay ndo.

³² Nihi ti nɛdɛmkivu mam ? Sarta àbi ga mazlapakiani bɛlan àna bɛlan ka ata Zedeyon, Barak, Samson, Zefte, Devit, Semiyel akaba ndam ndahan ya tãhɛngaray pakama ge Melefit ni bi.

³³ Nday nani dɛk ti tãfɛkia ahàr ke Melefit a, nahkay ti mis ndahan e kidin gatay bu tɛyefina kà ndam ga had ndahan a, mis ndahan tãgrafɛna seriya kè mis àna jiri a, mis ndahan tipia zlam sulumani ya Melefit adɛm amɛgri ana ndam gayan na, mis ndahan takadfanva kà mazlahku a, tãtama tay àna njɛda,

³⁴ mis ndahan tãtamfan kà aku ya agɛs zlam gɛdɛk-gɛdɛk na, ɛnjifin kà tay ndo, mis ndahan tãtamfan kè mis ya ti tawayay tabazl tay àna maslalam a na. Ka ya ti njɛda afɛn kà tay bi ni ti Melefit avia njɛda ana tay a ; ka ya ti tãgray silik ni ti tãgrafɛna anɔwaz kè mis ndahan a ndo simiteni ; tãgara ndam silik ga had ndahan a kay.

³⁵ Wál ndahan tipia ndam gatay ya tɛmɛt, tãngaba e kisim ba na.

Ay mis ndahan ti ni ndam ezir gatay tãgria daliya kay ana tay a, tɛmɛta àna nan a ; tamal mis nday nani tãmbrɛna mɛfɛki ahàr gatay ke Melefit a ni ti akal ndam ezir ni tãmbrɛna tay a, ay tãmbrɛn mɛfɛki ahàr gatay ni ndo, adaba tawayay sifa mɛwɛni ya Melefit amɛvi ana tay ni, tãdɛm sifa gani nani àtam sifa ya a duniya bu ni.

³⁶ Mis ndahan e kidin gatay bu tãcaka daliya gɛrgari a kay : mis tɛyefina kà tay a ; tãzlɛba tay àna kurupu a ; tãwɛla tay àna jejirbi a ; tãbiya tay a danɔay va ;

³⁷ tizligia tay àna akur a, tɛmɛta àna nan a ; tãkelkaba tay àna si a ; tãbazla tay àna maslalam a.

Mis ndahan ti ni tèsawaday satat, tàbakabu ambəl ga təmbak ahkay do ni ga awak. Zlam ahəci tay, mis təgria daliya ana tay a kay, tàmənjələŋ kà tay akada nday kərá.

³⁸ Nday ti tèdevu satat a huđ gili bu akaba a həma bu ; tənjuhəđ a ahuzl bu ahkay do ni e evid bu. Nday ti mis sulumani, giri-giri akal tanjuhəđ a mələŋ sulumani ya àtam duniya hini àna sulumani ni bu.

³⁹ Mis nday nani đek ti Melefit àzləba tay a, àdəm nday ndam gayan sulumani adaba təfəkia ahàr a. Ay tənğət zlam sulumani ge Melefit ya àdəm aməvi ana ndam gayan ni ndo.

⁴⁰ Tənğət ndo ni ti adaba Melefit awayay mende-verin təwi gayan ya agri ana mis đek ni ka ahar bələŋ. Àslamalia zlam sulumani ana leli a, àtam zlam sulumani ya ti tədəm aməvi ana tay ni ; nahkay awayay ti nday day tənğət zlam sulumani gani nani ka sarta ya ti leli amənğət ni.

12

Məmbərəŋ məfəki ahàr ka Yezu ba

¹ Ègia ndam nday nani đek təfəkia ahàr ke Melefit a, kala təbu akaba leli, tədəfiki divi ana leli nahəma, məmbərəŋ zlam ya ti acafəŋa leli ga moroni kama kama na đek. Məmbərəŋ magudar zlam daya, adaba magudar zlam ti agəs leli akada ga adak ya agəs azana ni. Ahàr àdəm məcuhwaki ke divi ya ti Melefit àdəfiki ana leli ni, məmbərəŋ ba.

² Məmənjumləŋoru ka Yezu. Àvi divi ana leli ga məfəki ahàr ke Melefit ti naŋ ; Bay ya ti ènde-verin təwi ge Melefit ya agri ana leli ni ti naŋ gani daya.

Àgəskabá ti *tâdarfəŋ naŋ kà təndal, àjalaki ahàr ke mimili gani ndo simiteni ; àjalaki ahàr ti ka məmərani ge Melefit ya aməvi ni. Melefit ti naŋ àbu manjəhadani e kərsi gayan bu, agur zlam dek ; nihi ti Yezu naŋ digusa kà ahar ga daf gayan a mələŋ ga gədakani bu.

³ Jalumki ahàr ka Yezu. Naŋ ti ndam magudar zlam təgria daliya kay, ay ti èbesa. Tamal kajalumki ahàr ti ahar amadəgafəŋa kè kəli a do, akamətaɓum do.

⁴ Lekulum kəbum kəkadumfəŋva kà zlam magudarana, ay kekileŋa ku mis bəlan e kidin gekəli bu tekeɗi àmət azuhva kadvu nani faŋ ndo timey.

⁵ Jalumki ahàr ka pakama ge Melefit ya àhi ana kəli, avi njəda ana kəli akada ga bəŋ ga bəza ya ahi ma ana bəza gayan ni ; ma gani nani ti nahkay hi : « Wur goro, tamal Bay Melefit atraɓ kur, awayay ti kəsər zlam ti, gəskabu ; ka ya ti aləguk ni ti ahar àdəgafuka ba.

⁶ Adaba maslaŋa ya ti Bay Melefit awayay naŋ ni ti atraɓ naŋ, awayay ti məsər zlam.

Maslaŋa ya ti Bay Melefit agəskabu naŋ, àdəm naŋ wur gayan ni ti azləb naŋ.* »

⁷ Nahkay tamal kacakum daliya ti, sərurumki Melefit naŋ àbu atraɓ kəli ti kəsərurum zlam ; afi ahàr ana kəli akada ga bəŋ ga bəza ya afi ahàr ana bəza gayan ni. Wur ya ti bəŋani àtraɓ naŋ do ni ti àbu waw ?

⁸ Bəza ge Melefit dek ti Melefit atraɓ tay ; ay tamal Melefit àtraɓ kəli do ni ti adafaki lekulum bəza gayan do, lekulum bəza məva.

* 12:6 Gozogul 3.11-12.

⁹ Nədəm nahəma, ata bəŋ geli ya ka had ni tàtraḅa leli a, leli ti ni mīciikia ma ana tay a. Ègia nahkay ti ahàr àdəm mīciiki ma ana Bəŋ geli ya a huđ melefít bu ni àtam ya ti mīciiki ma ana ata bəŋ geli ya ka had ni. Adaba tamal magray nahkay ti aməŋgət *sifa ya àndav đay-đay do ni.

¹⁰ Ata bəŋ geli ni tàtraḅ leli ti ga sarta ḅal. Tàgray nahkay ti təhi ana ahàr tawayay mədəfiki divi sulumani ana leli. Ay Bəŋ geli ya huđ melefít bu ni ti ni atraḅ leli ti ga məjənaki leli ededīŋ ededīŋeni, awayay ti mīgi njəlata akada gayan ni.

¹¹ Ku way way do ka sarta ya ti tatraḅ naŋ ni ti ahàr ahəli, àmərvu do. Ay kələŋ gani maslaŋa ya ti tàtraḅa naŋ a, àcha zlam àna naŋ a ni ti ègi zal jiri, arana àhəli ahàr va do.

Manjəhad ga ndam ga Yezu

¹² Nahkay zla nahəma, ahar àdəgafəŋa kè kəli a ba, zum njəda gekəli dek ga moroni kama kama.

¹³ Dəgum ndileḅa, kəzum divi mađanġwani ba. Tamal kəgrum nahkay ti maslaŋa ya ti asak awər naŋ ejigədesley ni emigi zal dərə do, aməŋgaba.

¹⁴ Ere ye ti ahàr àdəm kəgrum kəlavad ni ti nihi : Njəhadum àna sulumani akaba mis dek. Zum njəda gekəli dek ti kənjəhadum kəlavad ndam *njəlatani ge Melefít. Maslaŋa ya ti ànjəhad njəlata do ni ti emipi Bay geli đay-đay do.

¹⁵ Bumvu slimi ti maslaŋa àmbrəŋ məgəskabu *sulum ge Melefít ya agri ni ba. Maslaŋa ya ti agudar zlam e kidīŋ gekəli bu nahkay ni ti naŋ akada ga məwəl ya afətaya e dini bu na. Ku way way do ègi nahkay ba, adaba tamal ègia nahkay ti emizibi mis ndahan kay, etigi akada gayan ni.

16 Maslaṅa àgray hala e kidīṅ gekūli bu ba. Maslaṅa àmbrəṅa ere ye ti Melefit awayay ni akada ge Esey_u ya àmbrəṅa ni ba. Naṅ ti meykweya, akal bəṅani aḡri sulum ge Melefit azuhva nani, ay sulum gani nani ti Esey_u àzay akada zlam masakani, àzumfəṅ zlam afa ga wur ga məṅani sak bəlaṅ ka duwa gani cilīṅ. †

17 Kəsəruma, kələṅ gani àwayay ti bəṅani məḡri sulum gani, ay bəṅani aḡri ndo. Ku ètəwi mitəweni nəṅgu ni bəṅani àmbatkaba majalay ahàr a ndo, aḡri ndo.

18 Lekələm kəbum kahəḡakumfəṅiyu kè Melefit ti gərgəri akaba ga ndam ya ahaslani kà həma *Sinayi ni. Eslini ti tàhəḡakfəṅiya kà zlam ya tīnjifīṅ na, kà aku a, kà mələṅ ziṅ-ziṅena, kà maklaḡasl didilīṅena, kà bəlgadaṅ a.

19 Eslini ti tīcia mahənday ge mezlelim a, akaba dəṅgu ge Melefit ya àhənday na. Tàra tīcia dəṅgu ge Melefit na ti təgra aṅgwaz a, təḡəm àhikivu ma ana tay ku bəlaṅ va ba.

20 Adaba təhi ana tay : « Ku tamal zlam ga gəṅaw ènjifīṅa kà həma na nəṅgu ni, tīzligi àna akur, təkaf. ‡ » Ma gani nani ti àsia aṅgwaz ana tay a dal-dal.

21 Ku Məwiz day ere ye ti àgravu eslini ni dek àsia aṅgwaz a dal-dal, àḡəm : « Nəgəgər, bəruv atukaba. § »

22 Ay lekələm kəbum kahəḡakumfəṅiyu kè Melefit ti akada gatay ni do. Kahəḡakumfəṅiyu ti kà həma *Siyon, kà kəsa ge Melefit Bay ga sifa ni, kəsa nani ti Zerəzalem ya e melefit bu ni.

† 12:16 Məṅjay Məṅjəkiani 25.29-34. ‡ 12:20 Mahərana 19.12-13.

§ 12:21 Mimbiki 9.19.

Kahədəkumfəñiyu ti kà *məslər ge Melefit dal-dalani, tàcalvu do simiteni, təcakalavu ga magray wuməri ni.

²³ Kahədəkumfəñiyu ti kà ndam ge Melefit macakalavani. Nday dək ti Melefit àdəm nday meykweya gayan, slimi gatay àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ya a huđ melefit bu ni. Kahədəkumfəñiyu ti kà Bay Melefit, nañ ya ti agrafəña seriya kè mis a dək ni. Kahədəkumfəñiyu ti kà ndam gayan ya àdəm nday ndam jireni ni ; mis nday nani ti Melefit èndeveriña təwi gayan ya agri ana tay na dək àndava.

²⁴ Kahədəkumfəñiyu ti kà Yezu, nañ ya ti àgray ti Melefit awəlkabu pakama məweni akaba ge mis ni. Kahədəkumfəñiyu ti azuhva mimiz gayan ya ègəceki ke kəli ni. Mimiz ga Yezu ti adafaki zlam sulumani, mimiz gani nani ti akada ga Abel ni do.

²⁵ Bumvu slimi, ahàr àdəm ku way way do àmbrəñ məbi slimi ana pakama ga Bay ya ti ahi ma ni ba. Ahaslani ti təhəngria ma ge Melefit ana mis a ; nday ya ti təhəngri ma gani nani ana mis ni ti nday ka had, ay ti mis ndahan təgəskabu ma gani nani ndo, nahkay ti Melefit àtraəa tay a. Ay nihi ti Bay ya ti ahi ma ana leli ni ti nañ a huđ melefit bu. Nahkay tamal leli məgəskabu ma gayan ni do ni ti amatraə leli dal-dal do waw ?

²⁶ Ka ya ti Melefit àzlapay ahaslani ni ti had àdaday azuhva dəngu gayan ya àhənday ni. Ay nihi ti àdəm nahkay hi : « Sak bəlan keti anagray ti had mādaday ; ay amadaday ti had cilin do, huđ melefit amadaday daya.* »

* **12:26** Aze 2.6.

²⁷ Àdám « Sak bəlan keti » nahkay ti, adafaki zlam ya ti Melefit àgraya tay a, tədəday ni ti atambatvu, atələbi va bi. Melefit amagray nahkay ti, awayay ti zlam ya ti atəgəjəni ni ti zlam ya ti tədəday va do ni ciliŋ.

²⁸ Nahkay məlan sulumani ya ti Melefit aməvi ana leli ni ti amadađay do. Ègia nahkay ti məgrumi səsı dal-dal ! Məgrumi səsı ti nahkay hi : məzləbum naŋ akada gayan ya awayay ni, məhəŋgrumioru ahàr a had, məgəsumiki ma daya.

²⁹ Adaba Melefit geli ti naŋ aku ya azum zlam dek ni.

13

Magray ere ye ti Melefit awayay ni

¹ Ègia lekulum kà mən gekuli ti kəmbərənum mawayavani e kidin gekuli bu ba.

² Kəmbərənum məgəskabu ndam mirkwi ba daya ; mis ndahan ka ya ti təgəskabu mirkwi ni ti təgəskabá *məslər ge Melefit a, ay təgəskabu ti ka məsər gatay do.

³ Jalumki ahàr ka ndam danğay akada lekulum day kəbum akaba tay a danğay bu. Jalumki ahàr ka ndam ya ti mis təgri daliya ana tay ni akada təgri ti ana kuli, adaba lekulum day mis.

⁴ Nawayay ti mis dek təgəskabu ma ge Melefit ya adəmki ka məhəlvani ata wal ata zal ni ; ndam ya ti təhəlvə àndava ni ti tàgray mesəwehvu ba. Adaba Bay Melefit amagrafəŋa seriya kà ndam ya ti tagray mesəwehvu ahkay do ni tagray hala na.

⁵ A manjəhad gekuli bu ni ti ku way way do àjalaki ahàr ka mawayay sinğı ba ; zlam ya ti naŋ àbu àna

naŋ ni ti mômərvu àna naŋ, àdəbay zlam ndahaŋ ba. Adaba Melefit Melefiteni àdəm àna ma gayaŋ :

« Day-day anəmbraŋ kur do, anasləkafuka do.* »

⁶ Nahkay ti ku way way do e kidīŋ geli bu m̂azay njəda, m̂əɗəm :

« Bay ya ti ajənaki nu ni ti Bay Melefit ;
nahkay ere ye ti aməsu aŋgwaz ni ti àbi ;
mis hihirikeni esliki məgru mam ?† »

⁷ Jalumki ahàr ka gəɗákani gekəli, nday ya ti t̂ahi ma ge Melefit ana kəli enjenjeni ni. Jalumki ahàr ka manjəhad gatay, ahəmamam t̂əfəki ahàr ke Melefit duk àbiviyyu ana kisim gatay ni. Lekələm day fumki ahàr ke Melefit akada gatay ni.

⁸ Yezu *Krist ti àmbatvu do. Kani ti naŋ àbu akada ye eweni ni, amələbu nahkay ga kaŋgay-kaŋgayani.

⁹ Mis ndahaŋ t̂əbu t̂əcahi zlam kay ana kəli gərgəri akaba ya kàcahum ni, tawayay tijinjia kəli ke divi a, ay ti k̂əgəsumiki pakama gatay ni ana tay ba. T̂əcahi zlam ndahaŋ àki ka zlam məzumani ana mis, ay ti ere ye ti avi njəda ana mis ni ti *sulum ge Melefit ya agri ana tay ni, do ni ti zlam məzumani do. Zlam gani nani ti àjənaki ndam ya t̂əgəskabá ma gana ni do.

¹⁰ Ndam ya t̂əgri t̂əwi ana Melefit a ahay gayaŋ bu ni ti t̂əbu tahəpəɗ zlam ndahaŋ ya t̂isliŋi ana Melefit, t̂əviyekeni ni. Leli day məbu ana mələŋ *meviyekiki zlam ana Melefit, ay nday ya ti t̂isliŋi zlam ana Melefit akada ya ahaslani ni ti t̂isliki

* **13:5** Mənjay Mimbiki 31.6, 8 ; Zezəwi 1.5. † **13:6** Limis 118.6.

məzum zlam ya təvi ana Melefit ka mələŋ geli ni koksah. †

¹¹ Ti Melefit məmbərfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a nahəma, ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tisliŋi zlam, mək gəđakani gatay ahuriyu àna mimiz gani a mələŋ *njəlatani ni vu. Tàra tìsliŋia zlam na ana Melefit a nahkay ni ti tasləkaba àna kisim gana a kəsa gatay ni ba, takoru àna naŋ a dala vu, teviyek.

¹² Àgrakivu ka Yezu day nahkay. Tàsləkaba àna naŋ a kəsa ba, tòru tàkad naŋ ti a dala bu. Àwayay nahkay ti, ti ndam gayan tigi njəlatani azuhva mimiz gayan ya àŋgəzaya ni.

¹³ Tàkad naŋ a dala bu ni ti təbəkia mimili a ; ahàr àđəm məgəskabu ti təbəki mimili gani nani ke leli daya. Nahkay ti məsləkumaba a kəsa ni ba, mədəgum a dala vu ka mələŋ gayan ya naŋ àvu ni.

¹⁴ Adəba ahalay a duniya bu ni ti leli məbi àna kəsa ya anjəhad ga kaŋgay-kaŋgayani ni bi. Nahkay ti mədəbay kəsa məweni ya ti Melefit aməvi ana leli ni.

¹⁵ Àna njəda ga Yezu ti ahàr àđəm məgrumi sədaga ana Melefit kələvad ; sədaga gani nani ti mazləbani geli ya mazləbay naŋ ni. Ka ya ti mazləbay Melefit ni ti mədəm naŋ gəđakani kə meleher ge mis đek.

¹⁶ Ahàr àđəm kəgrumi zlam sulumani ana mis ndahaŋ, kəvumi zlam gekəli ana tay ga məjənaki

† **13:10** Mis ndahaŋ təđəm zlam ya təvi ana Melefit ka mələŋ meviyekiki zlam ana Melefit geli ni ti đaf ge Melefit. Mis ndahaŋ ti ni təđəm nani ti kisim ga Yezu ya àmətfəŋ kà təndal ni. Ay a huđ gani bu ni ti ma cəeni nday nani ti ma bəlan.

tay : jalumki ahàr, kàmbrəŋum ba. Zlam nday nani ti akada ga sədaga ya məgri ana Melefit ni ; sədaga gani nani ti àbəlafəŋ dal-dal.

¹⁷ Gəsumiki ma ana gəđákani ya təcahi ma ge Melefit ana kəli ni, grum ere ye ti təhi ana kəli grum ni, adaba təbu təfi ahàr ana kəli ti kənjəhadum àna sulumani kè eri ge Melefit ; Melefit emihindifinja manjəhad gekəli ni kà tay a. Tamal kəgəsumikia ma ana tay a ti atəmərnu, nahkay do ni ti manjəhad gekəli ni aməhəli ahàr ana tay. Ay tamal àhəlia ahàr ana tay a ti ajənaki kəli aw ?

¹⁸ Həŋgalumi Melefit ana leli kəlavad. Məsəra, məgudar zlam ndo, mawayay magray zlam sulumani kəlavad.

¹⁹ Ere ye ti nawayay dal-dal ni ti nihi : həŋgalumu Melefit ti māvū divi ga moroni afa gekəli ke we-weceni.

Bay ya ti àbəki pakama ni ahəŋgalay Melefit

²⁰ Melefit ti agray ti mis tənjàhadkəbu àna sulumani, àhəŋgaraba Bay geli Yezu e kisim ba. Yezu ti bay mahətay zlam gəđákani, àmət azuhva leli, leli təmbəmbak gayəŋ ; àna mimiz gayəŋ ni ti Melefit *àwəlkəbu pakama gayəŋ akaba geli ga kəŋgay-kəŋgayani.

²¹ Nahkay ti nahəŋgalay Melefit ti māvī njəda gayəŋ ana kəli ti təwī gekəli ya kəgrum ni dek mənja sulumani, ti kəgrum ere ye ti awayay ni. Nahəŋgalay nəŋ ti leli dek məgray ere ye ti àbəlafəŋ ni àna njəda ga Yezu *Krist. Yezu Krist ti mis dek təzləbay nəŋ ga kəŋgay-kəŋgayani. Aya nahkay.

Mendeveŋ ga pakama

²² Bəza ga mmawa, nahəŋgalay kəli gəsumkabá ma goro na, adaba nəbiki ana kəli ti ga məvi njəda ana kəli. Ma goro ni ti kay do, gəzit nahkay timey !

²³ Nəhi ana kəli nahəma, táfaya wur ga mən geli Timote a daŋgay ba. Tamal àra afa goro a weceweci ti amarakaboru afa gekəli ga məmənjiyu kəli.

²⁴ Grumi sa geli ana gəđákani gekəli dek akaba ana ndam ge Melefit ndahaŋ ni dek. Bəza ga mən geli ndam Itali ni təgria sa ana kəli a.

²⁵ Melefit məgri sulum gayaŋ ana kəli dek ti.

Ma M^hweni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968